

**CELJSKI
TEDNIK**

BLASILO SOCIALISTICNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA

CELJE, 16. DECEMBRA 1966 — LETO XX. ST. 48 — CENA 50 PAR
DIN
Gledalnika 2 — Telefoni: uredništvo 23-69; oglast in naročniki 21-27 (21-28)

20 LET UNICEF

Te dni proslavljamo 20-letnico ustanovitve mednarodne organizacije za pomoč otrokom UNICEF. To je organizacija Združenih narodov, ki ima nalogo pomagati otrokom dežel v razvoju ter sodelovati s temi deželami pri izvajanju programov. Takoj po vojni je organizacija UNICEF nudila pomoč v prehrani in obleki ter zdravstveni zaščiti otrokom dežel, ki jih je prizadela 2. svetovna vojna. Od leta 1954 dalje pa izvaja dolgoročne programe.

Na svetu je danes več kot milijardo otrok. Samo četrtina jih uživa blagodat normalnega razvoja v urejenih razmerah. Trije od štirih otrok pa žive v ekonomsko nerazvitih deželah. Mnogim manjka najosnovnejša hrana, streha nad glavo, varstvo pred nalezljivimi boleznimi in mnogi od njih ne bodo znali nikoli v življenju pisati ali brati. Ti otroci prezgodaj umirajo zaradi bede in bolezni. Prizadevanjem organizacije UNICEF in ljudem, ki se zavzemajo za plemenite cilje te organizacije, gre zahvala za razvijanje mednarodne zavesti o sodelovanju in potrebi skupne porabe sredstev in izkušenj za pomoč v borbi proti revščini, lakoti in boleznim.

Organizacija UNICEF pomaga državam pri izvajanju borbe proti malariji, tuberkulozi, gobavosti, trahomu in drugim boleznim, ki morijo otroke. Pomaga pri vzgoji zdravnikov, sester, babic in drugih zdravstvenih delavcev. Pomaga pri gradnji in opremlitvi stalne zdravstvene službe za matere in otroke. Pomaga pri urejanju zdravega življenjskega okolja.

UNICEF pomaga deželam v borbi proti lakoti s tem, da podpira proizvodnjo zdravega in cenenegega mleka, proizvodnjo hrane bogate na beljakovinah. Vzgaja delavce za izboljšanje prehrane ter daje pomoč v proizvodnji vitaminske prehrane, zelenjave, podpira vrtničarstvo in konzerviranje živil.

UNICEF pomaga v borbi proti neznanju s tem, da vzgaja učitelje, pomaga pri poklicnem usmerjanju in poklicnem izobraževanju otrok, pomaga tudi v učilni.

UNICEF podpira dežele pri razvoju otroških varstvenih ustanov ter mladinskih klubov. Podpira klube za matere, kjer se te nauče pravilne nege otrok in gospodinjstva. Pomaga pri šolanju in vzgoji otroških socialnih delavcev. V primeru elementarnih nesreč je UNICEF vedno v pomoč prizadetim otrokom.

Od evropskih dežel dobivajo pomoč UNICEF Grčija, Italija, Poljska, Španija in Jugoslavija. Tudi naša republika in tudi naša občina je v preteklih letih dobivala in še vedno dobiva pomoč UNICEF. Zato proslavljamo 20-letnico ustanovitve te plemenite in človekoljubne organizacije s hvalečnostjo in zavestjo, da moramo našim otrokom nuditi več kot doslej, da moramo zanje storiti vse, kar moremo.

Dr. F.

Tudi na vasi perspektiva

Delavska univerza v Sentjurju pri Celju je že lani pripravila šolo za mlade kmečke proizvajalce. Takrat so jo organizirali v Dramljah, v Dobju, na Planini in v Sentjurju pri Planini. Podobna šola je začela s delom tudi letos in vključuje okrog 120 mladih kmečkih proizvajalcev. O namenu, programu in organizaciji te pomembne oblike izobraževanja mladih ljudi na vasi smo se pogovarjali tudi z Ludvikom Mastnakom, uslužbencem delavske univerze v Sentjurju.

»Za novo obliko pomoči mladim smo se odločili zato, ker je dejstvo, da nepoučeni o zahtevah sodobnega kmetovanja, mladi ne bodo ostali na vasi. Zato je naša dolžnost, da jim omogočimo, da postanejo

sodobni kmečki proizvajalci, da jim bo tako tudi zemlja dajala več kot odselej in da bodo ostali na svojih kmetijah z zavestjo, da so storili prav.« Je dejal tovariš Mastnak. »Zato smo se letos povezali tudi z zavodom za zaposlovanje, ki bo prispeval sredstva za kritje stroškov, ki jih imamo z organizacijo šole. Tečaj bo namreč obsegal 120 ur in bo letos pravzaprav že druga stopnja. Medtem ko smo v prvi, ki smo jo pripravili lani, s slušatelji predelali nekaj splošnih tem, pa bomo letos obravnavali teme s področja kmetijstva. Po opravljenem programu bodo slušatelji dobili tudi potrdila o znanju, ki seveda niso spričevala, pomenijo pa vendarle pomemben dokument za vsakega, ki bo šolo končal. Za šolo vlada med mladimi ljudmi veliko zanimanje, zato jo bomo prihodnje leto organizirali tudi v drugih krajih.«

Denar za kritje stroškov šole za mlade kmečke proizvajalce bodo prispevali kmetijski kombinat, kmetijski sklad pri občinski skupščini, zavod za zaposlovanje delavcev in seveda delavska univerza.

To pa v teh dneh ni edina aktivnost delavske univerze v Sentjurju. V njihovi organizaci-

DOMICIL ZA II. GRUPO ODREDOV

Da bi ohranili mlajšim rodovom najpomembnejše dogodke iz narodno osvobodilne borbe in da bi poskrbeli za organizirane zbiranje zgodovinskega materiala, je glavni odbor združenja borcev začel akcijo za sprejem domicila tistih partizanskih enot, ki so na določenem območju opravile najpomembnejše zgodovinsko poslanstvo. Tako so tudi v Celju že razpravljali o tem, da bi občinska skupščina sprejela domicil za drugo gru-

po odredov, ki je sicer niso formirali na celjskem območju, vendar je s prehodom na območje Stajerske tu močno prispevala h okrepitvi narodnoosvobodilnega gibanja. Z nalogo, da pripravi vse potrebno za sprejem domicila, se je pred kratkim sestala tudi že komisija za razvijanje tradicij narodnoosvobodilne borbe pri občinskem združenju zveze borcev NOB v Celju. Pripravili so program, po katerem naj bi bil zbor druge grupe odre-

dov v zadnjih dneh aprila ali prvega maja, ko bi občinska skupščina sprejela tudi domicil. Za to priložnost bo muzej revolucije v Celju opremil tudi dve vitrini z gradivom o gibanju teh partizanskih enot na našem območju, pripravil pa bo tudi spominsko razstavo Dušana Kvedra, ki je bil prvi komisar te formacije.

Ob tej priložnosti so imenovali tudi poseben pripravljalni odbor, katerega predsednik je tovariš Jaka Rojšek, ki naj bi se povezal tudi z občino Ljubljana-Moste, ki bo prav tako, kot celjska sprejela domicil za drugo grupo odredov. Ta občina pa je tudi že doslej skrbela za družabno povezavo nekdanjih borcev in bo to prav gotovo prispevalo k ohranitvi tudi tistih podrobnosti, ki bi jih sicer čas lahko zabrisal.

SLOVENSKI KOROŠKI GIMNAZIJCI V CELJU

Celovška slovenska gimnazija se lepo razvija in afirmira v tem mestu. Zavod šteje približno 400 dijakov in od teh jih polovico poje v treh zborih. Letnik 8. b razreda je prišel na obisk celjskim tovarišem. Pripravili so bogat program glasbeno-folklornega in zabavnega značaja. Prizadevnost izvajalcev je pohvaliti, saj so ves program samostojno naštevali. V svoji sredi imajo tamburaški in moške zbor. Veselo plat programa oblikujejo šaljivi nastopi, med katerimi je tudi »čarovnik«, ki je pokazal vrsto umetniških izredno spretno izvedenih. Njihov kolektiv krepi slovensko pripadnost v koroškem zamejstvu. Glasbene in druge točke so izvedli na kulturni višini, zbor je vodil prof. Cigan. Simpatično je, da so tudi v zabavnih nastopih glasovi kultivirani in izčiščeni. Celjski gimnazijci, ki so bili njihova publika, so z zavzetostjo sledili dnevnomu programu in so bili v celoti z izvedbo več kot zadovoljni. Ta aktivni kolektiv ima po koroški zemlji za sabo že 30 nastopov. Vstopnine skrbno čuvajo z željo, da si sami brez moledovanj ustvarijo fond za maturitetno ekskurzijo po Jugoslaviji. Gotovo opravljajo lepo kulturno poslanstvo, ko prenašajo svoj program na podeželje. V Celovcu samem so si priborili ugled pri oblasteh in meščanstvu. Kaj več od take kulturne mladine ne moremo pričakovati. Kaj pa celjska mladina? Na plakatih srečujemo le vabila za mladinski ples in morda enkrat ali dvakrat v letu kak literarni večer. Njihovo izvenšolsko kulturno delo podpira celoten profesorski zbor.

vili svoj program. Menimo, da je ta obisk vredno zabeležiti v celjski kulturni kroniki.

A. S.

VEČER PARTIZANSKE BESEDE. Učenci IV. osnovne šole iz Celja so pred dnevi presenetili Celjane z VEČEROM PARTIZANSKE BESEDE. Prvi del je vseboval glasbeni program, drugi pa recital partizanskih pesmi. Kot gosta sta brala svoje pesmi FRANCE KOSMAČ in FRANČE FILIPIČ. Posnetek prikazuje pionirko, ki predaja šopek cvetja Francetu Kosmaču. (Foto: J. Sever)

ZIVLJENJE MLADIH V OBČINI CELJE

Delavska univerza v Celju prireja v torek, 20. tega meseca ob 19.30 v veliki dvorani Narodnega doma razgovor o ZIVLJENJU MLADIH V OBČINI CELJE. Razgovor za okroglo mizo bodo vodili in odgovarjali na vprašanja obiskovalcev Lojze Borinc, prof. Vikica Kavčič, Boris Kmet, Stanja Moškon, Srečko Prataner, Stanje Senčar, Zofka Stojanovič in Dagmar Šuštar. Opozorjamo na razgovor stare in vzgojiteljice. Tribuna bo dala odgovor na vrsto vprašanj, ki jih vse pogosteje slišimo, kakor

ALI SO STARSİ KRIVI ZA DEJANJA SVOJIH OTROK? ALI VZGOJITELJ IN SOLA NUDJO MLADEMU CLOVEKU VSE, KAR POTREBUJE V ZIVLJENJU? KJE SO VZROKI, DA NAŠA MLADINA OBRACA HRBET TELESNI KULTURI IN KULTURI NA SPOH?

O teh in vrsti drugih vprašanj bodo naši skupno reševali. Zato pričakujejo organizatorji množičen obisk tribune. Vstop brezplačen.

ŽEBLJICA

Celjski delavski oder, ki se je v zadnjih letih uveljavil kot pomembna amaterska kulturna ustanova in svoj vlogi izpričal tudi s številnimi predstavami, ki si jih je ogledalo na tisoče obiskovalcev, se z vso resnostjo pripravlja na novo sezono. Uprizoriti namerava komedijo »Lenega čaka strgan rokav«, ki jo je inspirirala Vodnikova pesem, napisal pa D. O. Čistič dobiček je namenjen stimulaciji amaterskega dela.

oh

VREME

Mraz bo nastopil proti sredini decembra. Prevladovalo bo oblačno vreme s pogostimi snežnimi padavinami, zlasti okrog 17. decembra in od 20. decembra dalje.

JANKO BIDER

Janko je bil rojen v Kokarjih. Zatem je kot kratkohladičnik obiskoval meščansko šolo v Veržerju. Po okupaciji je prišel v Nazarje in delal kot lesni praktikant, da bi postal tehnik. 21. avgusta 1943 pa je odrinil v Koroški bataljon. Po vojni je bil matičar, zatem skladiščnik, pa upravnik menze... »Takrat je bilo drugače. Čeprav si imel denar, si le težko kaj dobiš preko meja tedanjih okrajev. Soštanski okraj pa ni vinoroden. Zato sem nekdo pripeljal vagon vina iz Zemuna. Takole smo se dogovorili: Ti meni vagon bokovih cepanic, jaz tebi vagon vina...«

Pred nekaj več kot letom dni je bil invalidsko upokojen, kot skladiščnik v obratu Tovarne usnja Konus. »Bil sem med prvimi, ki smo dobili po upokojitvi še tri plače. To boste lažje razumeli, če vam povem, da po upokojitvi ne dobiš takoj pokojnine, zgodi se, da celo nekaj mekecev ne. No, Konus me je s tistimi plačami rešil, to tembolj, ker sem takrat ravno predeloval hišo v gostilno. Kaj-hočete,

imam hčerko, ki obiskuje gostinško šolo, sam pa tudi ne morem biti pri miru, pa sem začel.«

Sam je preizidal, belil, podiral in gradil. Njegovo gostište je eno izmed tistih, ki ti je ob vstopu dajajo občutek topline in domačnosti. Torej, če jih je prej živel šest, zakaj ne bi sedaj živel dve?»

Tokrat je Janko samo pomagal, ker je bila sdežurna hčerka, ki je pa v kuhinji ropotala z lonci ob pripravljaju kosila.

»Poskusite tegale, je dejal in si še sam natočil v kozarec, zatem pa cmokal z ustnicami. »Ta je iz Slovenskih goric. Iz kleti, ne tako, kot pravimo, da piše na etiketi.«

Svetlo rumena kapljica je bila res kot Probusova solza, ki je bila še neiztočena Prima.

»Tako je to. Daj mu dobro pit in jest, pa se ne boj, da bo kdaj zavil mimo hiše. Ne gre za pijančevanje, tega noben oštr ne mara. Toda vdušje, tako, kot ga znamo pripraviti mi Zgornje Savinje to pa mora biti.«

Hčerka je prinesla kosilo. Domačo, tako hrano, ki jo redko zaslediš na jedilnih listih raznih gozdarjev in vamparjev.

»Ob otvoritvi žage v Nazarju so prišli k meni tudi moji nekdanji komandirji. Pri fantih sem bil ku-

rir. Veš, kako ti je pri srcu, ko se srečaš po tolikih letih.« Bajje je noč pred tem navajal gramoz na cesto, da fantje ne bi hodili po blatu, kaj hočemo, ko je pa teh cest toliko, denarja pa malo...»

Janko je kljub upokojitvi neurtuden. Poleg tega, da pomaga hčerki krmariti gostilno, sta z ženo, ki je učiteljica, tudi glavna pobornika kulturne dejavnosti v Rečici. Igrata, režirata, pripravljata sceno. Kar je treba da bi poživeli dejavnost.

»Pa kaj bi se menili o oštariji. Pridite poleti pogledat, ko je vse zeleno, ko se še jaz starec zavrtim na plošč, ki je pogosto premajhna za vse plesalce. Raje povejmo kakšno čez oblast, hudiča, ko nam je vlada odstopila,« je v smehu dejal. Takšen je, kot je bil pred dvajsetimi leti ko je kot kurir bredel čez potoke, je obraz ima bož razoren, toda oči in smeh so še vedno isti.

PISMA

POKOL PSOV NA KOZJANSKEM

Zadnje dni je po Kozjanskem vse več lisic in dihurjev. To ni niti čudno, če je pa vse manj pasjih repov, ker jih vneti zbiralci brez milosti režejo psom. Ker je psov potepuhov vse manj, iščejo in obiskujejo zbiralci pasjih repov vse tudi doma, ko so priklenjeni na verigo. Razumljivo je, da noben pes ne da svoje ga repa prostovoljno, zato ga zbiralci prej ubijejo. Ta pokol je vse bolj množičen, zaradi česar Kozjanci predlagajo rešitev:

Gospodarji domačij, ki imajo še pse, naj dajo prostovoljno repe svojih psov. Zbiralci naj pridejo ponje podnevi!

V nasprotnem primeru naj gospodarji namesto psov hodijo ponoči okoli hiše, pse pa naj s kurami odpravijo spat na varno.

Ti dve varianti pa imata hibo, kajti ob pomanjkanju pasjih repov se bo kdo spomnil in začel zbirati pasja ušesa ali tace. Brez repa pes še vedno lahko opravlja svoje poslanstvo, brez ušes in tac pa bi težje. Zato naprošamo prizadeti občani Kozjanskega, naj nam bralci pomagajo z nasveti, da nam ne bi bilo treba spet uvajati vaške straže ali pa samim stražarjem okoli domačij.

Zbiralci namreč v svoji vni mlj pozabljajo, da psi ne rastejo kot gobe po dežju, zato se bojimo, da nam bo ščeneta pobrala lisčja krdel, namesto da bi ščene ugnalo lisice.

M. Nikolič

ZAKAJ TAKA NAGLICA?

Komaj so se naši hribi malo pobelili, že prireajo razna smučarska tekmovanja naše mladine. Ali se prireditelji zavedajo odgovornosti do mladine, do kakšnih nesreč lahko pride, če mladina za tekme ni dovolj pripravljena v tako imenovanih suhih smučarskih tečajih, smučarski gimnastiki itd., kjer je videti tako malo mladih? Zatorej se tudi ne smemo čuditi tolikim nesrečam in poškodbam smučarjev posebno ob praznovanju dneva republike na Kozjaku, Pohorju itd.

Smučarjem predlagamo, da se za vsako zimsko sezono dovolj pripravijo in se ne spuščajo nepripravljeno na tekmovanja. Prireditelji pa naj bi določali za tekmovanja samo utrjene tekmovalce, pri čemer ni važno število, ampak kvaliteta smučarjev, saj se bomo tako izognili najrazličnejšim poškodbam.

Tone Grobelnik, Celje

ODGOVOR NA »OSUMLJENA«

Pod naslovom »Osumljena« je v Celjskem tedniku z dne 9. 12. tega leta delavka samopostrežne restavracije v Celju Margareta Tajnšek poskušala javnosti prikazati nekaj stvari v taki luči, da bi bila javnost lahko v zmoti. Kot računovodja te restavracije si štejem v dolžnost — ne v obrambo in opravičilo — da povem nasprotno resnico o trditvah Margarete Tajnšek.

Tajnškova v uvodu trdi, da se je odnos do nje začel slabšati že takrat, ko je kot članica delav-

skega sveta kako stvar kritizirala. To ne drži, nasprotno, uživala je največje zaupanje kolektiva, saj jo je iz delovnega mesta deservirke postavil na odgovornejše mesto blagajničarke. Tudi ni resnično, da bi jo kdorkoli kontroliral, ali nekomu ne zaračunava hrane; tudi zgodbo o nekkih 120 jogurtih sem zvedel iz članka prvič. Tu naj omenim, da je sistem poslovanja pri nas že tako urejen, da izključuje vsako malverzacijo.

Glede moje pogrtežane denarnice-listnice pa se je pred sekretarko Vero Benedičič osumila sama. Njej je trdila, da v času, ko sem bil na kosilu, ona sploh ni bila pri blagajni. To je bilo neresnično, saj sem omenjenega dne ob 13. uri prav njej dal v roke blok za kosilo, na katerega je sama napisala moje ime. Preiskave nisem zapovedal jaz, niti direktor, saj tudi nisem mogel nikogar sumiti. Pregled blagajne tudi ni bil izvršen v smislu osebne preiskave, ampak je bil le pregled blagajne, do katere ima uprava in računovodstvo pravico in po statutu tudi dolžnost.

Ko se je denarnica po petih dneh našla v zamašenem stranišču, nepokvarjena, z vso vsebino, sem bil prijetno presenečen. Dopusil sem možnost, da sem bil po kosilu v stranišču in mi je listnica padla iz zadnjega hlačenega žepa. Opravičeval se nisem nikomur, ker nisem nikogar obdolžil, tudi v prijavi TNZ ne. Prišel pa je k meni mož omenjen in tudi njemu sem povedal, da se nimam nikomur opravičevati. Vendar sem obljubil, da bom na oglasni deski pojasnil celo zadevo. To se ni zgodilo zato, ker je sekretarka Vera Benedičič govo-

riča z njim in se je strinjal, da bomo zadevo pojasnili pred kolektivom sindikalne organizacije.

Če sem dopustil možnost, da mi je listnica izpadla v stranišču, pa popolno verjetnost tega le nekaj moti. Prvič, zakaj je padla v školjko in ne poleg nje in drugič — še težje je verjeti, da bi listnica, velikosti 10 krat 15 centimetrov, napolnjena s kartonastimi platnicami dveh listnimačij, še ostalih papirjev in bankovcev za 33 tisoč starih dinarjev bila res toliko prožna, da bi jo mogla odplakniti voda. Vendar, naj bo kakorkoli, svoje stvari sem dobil nazaj nepokvarjene, časti Margarete Tajnšek nisem storil nobene krivice in se je zato ne izogibam in ne opravičujem.

Vovk Jože, računovodja samopostrežne restavracije Celje

NERODNOST BI LAHKO ODPRAVILI

Večkrat vidim na železniški postaji Stranje, kako potniki težko stopajo na vlak in izstopajo iz njega. Tiri so namreč zelo visoki. Težave imajo zlasti starejši ljudje, ki morajo dostikrat celo poklekati na umazane stopnice. Čudim se, da tega uslužbenci železnice ne vidijo, ko bi vendar lahko kaj naredili za odpravo te nerodnosti. Dostop k vlakom bi lahko morda nasul z gramozom ali lešem, ki je še cenejši. Gotovo sekcija za vzdrževanje prog v Celju s tem ne bi imela kakšnih večjih stroškov, potniki pa bi bili zadovoljni.

Jože Drevič, Kristan vrh

NA DAN REPUBLIKE BREZ ELEKTRIKE

Oglašam se iz Zusma, kjer za dan republike nismo imeli električnega toka. Marsikje smo za praznike dobili obiske sorodnikov in ko smo se zvečer zbrali v veselem krogu, je zmanjkalo elektrike. Kdor ni hotel sedeti v temi, ob petrolejki ali sveči, je moral v posteljo. Sprašujem se, ali ne bi mogli vpeljati dežurne službe tudi med električarji? Kdo lahko jamči, da se nam kaj takega ne bo zgodilo spet za novo leto? Mislim, da bi moral biti nekdo za to odgovoren, saj navsezadnje elektriko plačujemo! Praznike želimo preživeti čim lepše, ob radiu, televiziji ali vsaj pri luči, nikakor pa ne tako, kot se nam je zgodilo — v temi.

Ivanka Sarlah, Dobrina 28, Loka pri Zusmu

KOSTI — ZA KOGA?

3. decembra se mi je zgodilo nekaj, kar sodim, da ni prav. Tistega dne sem bila v mesnici na Polzeli. Kupila sem meso, pozabila pa sem kupiti tudi kosti za juho. Ko sem poslala brata, da bi jih kupil, je prodajalka dejala, da jih sploh nima. Povedal ji je, da sem poprej kupila meso in kosti pozabila. Čeprav je bilo v mesnici še dosti kosti, je prodajalka čakala najbrž kakšno imenitnejšo stranko. Vsekakor se mi takšen odnos ne zdi na mestu, kajti v tej mesnici kupujem meso že deset let in bi zato pričakovala, da bom dobila, kar želim, kolikor seveda to imajo.

T. Z. Polzela

Z OBCNISKE KONFERENCE SAMOUPRAVLJAVCEV V ZALCU

HITREJE ODSTRANITI OVIRE

Pred dnevi je bila v Zalcu občinska konferenca samoupravljalcev, ki jo je organiziral občinski sindikalni svet, udeležilo pa se je okrog 150 delegatov in gostov iz vseh delovnih kolektivov s področja občine, manjkali so le delegati iz nekaterih manjših podjetij in šol.

V glavnem so razpravljali o težah, ki jih je pripravil občinski sindikalni svet. Zivahna razprava se je razvila predvsem ob nekaterih vprašanih oblik samoupravljanja, poudarjali so predvsem potrebo po večjem neposrednem samoupravljanju. Gre namreč za to, da bi se v proces samoupravljanja vključevali vsi delovni ljudje direktno, ne pa samo preko delavskih svetov in upravnih organov. Doslej se je namreč dogajalo, da je prišlo samoupravljanje do izraza le preko volje in sposobnosti članov samoupravnih organov, ostali delovni ljudje pa niso mogli direktno izražati svoje volje in pripravljenosti pri sklepanju in odločanju o pomembnih vprašanih.

Opozarjali so na sestav samoupravnih organov, ki so doslej le redko vključevali strokovne sodelavce — tudi z visoko izobrazbo, zatem žene in mladino. Kvalifikacijska struktura članov samoupravnih organov je na področju občine dokaj šibka, saj je v samoupravne organe na področju občine le v

enem primeru (KK — Zalec) vključeno več strokovnjakov. Zato so tudi uspehi, predvsem takrat, ko sprejemajo in odločajo o zahtevnih strokovnih vprašanih — dokaj manjši, kot bi pa lahko bili.

Več diskutantov je razpravljalo o delitvi dohodka. Gre namreč za to, da bi poenotili te sisteme, ki bi naj vključevali v plačevanje po učinku tudi strokovne in ne samo manualne delavce. Načelo plačevanja po tem koliko narediš za uslužbenca in strokovne delavce v večini primerov še vedno ne velja, saj leti prejemajo fiksne prejemke.

Med razpravo so opozorili, da v delovnih organizacijah zanemarjajo izobraževanje neposrednih proizvajalcev. Izobraževanje ne zajema zaposlenih, ki bi v tem hitrem razvojnem procesu nujno rabili dodatno strokovno izpopolnjevanje. Na ta problem so že večkrat opozarjali. Tokrat so odločno zahtevali, da naj delovne organizacije dodele več namenskih sredstev za izobraževanje neposrednih proizvajalcev.

Na konferenci so bile ponovno izrečene kritike na račun tehnike dela samoupravnih organov. Pogosto se dogaja, da člani samoupravnih organov dobe materiale, o katerih bi naj razpravljali in sklepali tik pred sejo. V večini primerov pa so po vrhu še ti predloženi materiali premalo razumljivi in razčlenje-

ni, tako da so člani samoupravnih organov pogosto postavljeni v nemogočo položaj, ko morajo odločiti in sklepati o stvareh, za katere niso najtrdnije prepričani, da so v redu.

Če odštejemo dejstvo, da se konference niso udeležili nekateri delegati iz manjših podjetij, kjer je zaradi malega števila zaposlenih tudi njih struktura šibka in kjer je čutili ravno največji vpliv določenih vodilnih oseb, ob tem pa ne moremo govoriti o samoupravljanju — je konferenca uspešna. To tembolj, ker so sprejeli sklepe, ki bodo bistveno vplivali in doprinesli k širšemu in neposrednemu samoupravljanju v delovnih organizacijah. To kaže, da je tudi sindikalna organizacija končno aktivno in konkretno poslegla v razvoj samoupravljanja.

PRAZNOVANJE DNEVA JLA

Priprave na praznovanje dneva JLA, ki letos sovpada tudi s praznovanjem 25. obletnice njenega obstoja, so v moziški občini že v polnem teku. V ta namen so v okviru občine ustanovili poseben odbor, sestavljen iz predstavnikov družbeno-političnih organizacij in armade. Proslave s kulturnim programom bodo po vseh večjih krajih v občini. Po

vseh šolah v občini bodo še interne proslave. Skrb za organizacijo proslave so prevzeli krajevne organizacije ZB NOV, SZDL. V kulturnem sporedu bodo sodelovali člani prosvetnih in telesnovzgojnih društev in šolska mladina. Občinska zveza ZB NOV Moziške je pred kratkim dala na vse popolne osnovne šole v občini razpis nagradnega natečaja za pisanje šolskih nalog. Tematika je »RAZVOJ IN VLOGA JNA«. Za najboljše naloge bo vsaka šola prejela po šest knjižnih nagrad.

V Solčavi bo 18. decembra slavnostna akademija na kateri bodo poleg domačinov in šolske mladine iz Solčave in Luč sodelovali tudi

pripadniki obmejne enote v Logarski dolini. Kot vsako leto bodo tudi letos predstavniki krajevnih organizacij iz Solčave in šolska mladina obiskali pripadnike obmejne enote v Logarski dolini in njeni okolici. 20. decembra bodo pripadnike obmejne enote v Logarski dolini obiskali predstavniki občinske skupščine, družbeno-političnih organizacij in delovnih organizacij moziške občine in jim izročili darila. Tega dne bo v Logarski dolini tudi srečanje s pripadniki obmejne enote v nekaterih športnih disciplinah. Tekmovali bodo v šahu in streljanju z zračno puško.

ZABELEŽENO ZA VAS

Stabiliziran sendvič

V zadnjem času vse več govorimo in slišimo o stabilizaciji. Stabilizacija je tako rekoč cilj naših prizadevanj. Stabilizacija je kratkoročno nekaj, kar je stabilno. Če hočemo stabilizirati naš trg, moramo stabilizirati cene in tako dalje, da ne omenjamo vseh tistih mnogoštevilnih proizvajalcev, ki čakajo v vrsti na zveznem zavodu za cene, da bi jim stabilizirali njihove proizvode.

Stabilizacija gor, stabilizacija dol, toda bolj gor kakor dol.

V znamenju splošnih prizadevanj in praktične realizacije se

je rodil na primer stabiliziran sendvič. Stabilizacija mesa, ki je bila v zadnjem času večkrat nevarno nestabilna, je namreč avtomatično povzročila stabilnost sendviča. Zdaj je recimo pri Rlu za 20, drugje za več ali manj starih dinarjev stabilnejši. Stabilnejši pa so tudi ljudje, ki jedo stabilizirane sendviče. V skrajnem primeru sploh ni važno, za koliko smo kaj stabilizirali, ampak so važne tendence stabiliziranja. Te pa so zelo žive in jih je vedno več. Če bodo vse prdrle, smo lahko prepričani, da bomo dosegli to, kar je ali pa bo najvažnejše, in to je — stabilizacija.

Za zdaj, se mi zdi, je še najbolj stabilna lastna stabilnost, in še ta samo, če ga človek nima pod kapo. Kozorog

V Vietnamu se še vedno nadaljuje ameriška bombardiranja. V zadnjem času so se osredotočili predvsem na hanojska predmestja in na pristanišče Haiphong. Toda protiletalska obramba je bila vse čas zelo aktivna, zato se ameriška letala niso mogla najbolj približati svojim ciljem in so imela spet precejšnje izgube, ki jih seve Američani zanikajo. Se bolj pomemben dogodek v južnovietnamski vojni je prihod prvega uradnega predstavnika južnovietnamske vojske Nguyen Van Tiana v Hanoi. Tu so ga svačeno sprejeli in predstavili tujim diplomatskim predstavnikom. Vse kaže, da se tako oblikuje nov organ, ki bi ga mogli svetovni javnosti predstaviti kot novo skupno vlado, saj bi zastopale večino prebivalcev obeh predelov Vietnama.

Kiesingerjeva vlada, ki smo od nje pričakovali takojšen odjek in ponovitev nacističnih teženj, se je previdno lotila politike s polnimi usti gesel o miru in mednarodnem sodelovanju. V svoji deklaraciji navajajo želje, da bi uredili vprašanje meja s Poljsko, da bi se pomirili s Češkoslovaško, ostali prijatelji s Sovjetsko zvezo in tako dalje. Seveda so veliko besed posvetili tudi izboljšanju odnosov z ZDA. Zanimivo je, da niso pozabili niti Francije! Toda volk dlako menja... Kaj naj Kiesingerju verjamemo kaj več, kakor smo mogli verjeti Hitlerju? Četudi se Kiesingerjeva vlada sklicuje na nova načela svoje politike in zavira Hitlerjeve namene, je vendarle zrasla iz njih.

Spanija s svojim referendumom ni spremenila svojega bistva, četudi so obljubljale ustavne reforme nekaj več prostosti in demokracije. Toda delitev oblasti, ki jo je predvidel ustavni spreminjevalec, je samo v korist utrjevanja še večje diktature. Tega so se zavedali pred-

vsem španski študenti, ki so nastopili proti referendumu, toda oblasti so jih preganjale s Španiji znanimi metodami.

Varnostni svet, ki obravnava vprašanje Južne Rodezije, se še ni zednil. Ne morejo se odločiti, ali naj bi bile sankcije proti režimu Iana Smitha zgolj formalnega značaja, ali naj bi bile dejansko povezane s silo. Nesporazumi nastajajo predvsem zaradi odnosov z Južnoafriško unijo, kjer predvideva Velika Britanija, da bi našla še delček zaslonbe, v kolikor bi uspeła, da se Smithu stopi le rahlo na prste.

Na zadnjem plenumu CK KP SZ so dobra dva dni obravnavali referat generalnega sekretarja Leonida Brežnjeva. Četudi pripisujejo zadnjemu plenumu velik pomen, še doslej nihče natanko ni zvedel, kaj naj bi plenum obravnaval in sprva sploh niso kazali volje, da bi kaj o plenumu sporočili v javnost. Zdaj pričakujejo, da bodo po razpravi objavili vsebino zaključkov z zadnjega plenuma.

Z leve proti desni: Antonija Pahole, Jakob Strašek, Jože Čepin, Marija Doblšek, (poleg nje gostilničarka g. Hackl), Martin Senica, Friderik Berglez, Peter Moravec, Silvo Zohar, Stanko Pačnik, Jože Senica, družina Aleksander in Marija Konec z otrokoma Zlatkom in Aleksandrom, ki se je rodil že v Celovcu.

PTICE SELIVKE NA TUJEM

Ljudje se selijo z dela na delo, želje in sanje se utapljujejo v vsakdanjih skrbih

Občinski odbor SZDL in Občinski sindikalni svet Celje sta se odločila, da se tesneje povežeta z ljudmi s svojega območja, ki živijo v tujini. Ker so druge možnosti bolj ko ne težke, smo ubrali svojevrstno pot, da bi postal Celjski tednik posrednik med domovino in domačini v tujini. Tokratni obisk je samo uvod, prav tako tudi sestanek, ki bi naj bil 27. 12. To številko pošiljata oba foruma vsem v tujino na svoj račun, a v prihodnje upata, da se bodo ljudje v tujini naročili na časopis, ki bo poleg v posebni rubriki objavil vse, kar bi bilo pomembnega za naše ljudi, ki delajo v tujini.

Cetudi sem se odpravil na pot z vrsto pomislekov, me je čista cesta kmalu razpoložila. Mejne formalnosti so minile resnično mimo-grede in po avstrijski cesti sem nadaljeval pot, ne da bi opazil kakšno bistveno spremembo. Malo pred Lipnico sta me ustavili dve svojevrstni prikazni: ena dolgozasa, druga bradata.

Bila sta holandska študenta, ki sta se že šest mesecev potepala po svetu. Povedala sta, da sta vso noč prepeščala od Maribora in potem sta utrujena zakinkala. V Feldkirchenu sem ustavil, ker je bil tu moj prvi postanek. Zalostno sta izstopila, a žalosten sem bil tudi sam, kajti vso pot sem opazal, da hitijo v Jugoslavijo kolone avstrijskih avtomobilov. In zares: starejša žena, ki sem jo ogovoril, mi je povedala, da imajo praznik, da so vse delavnice zaprte in se to, da tapetisti Hans Moser ni v njihovem kraju. Če hočem zvedeti kaj več, moram povprašati na policiji.

Prijazen policaj, ki se je verjetno dolgočasil, mi je povedal, da bo Feldkirchen, ki ga iščem zelo verjetno na Korokem. Zato pa mi je povedal, kje je Kalsdorf in da je Mathias Wabl, katerega sem iskal, tamkajšnji šolski upravitelj in župan. Kmalu sem našel šolo in ko sem starejšo žensko povprašal, če je pri njih zaposlena Stanislava Steiner, mi je z nasmehom povedala, da je bila pri njih samo štiri dni in da je odšla neznanu kam.

Torej, moj strah se je začel uresničevati. Imeli smo namreč naslove, ki so jih naši delavci pustili na zavodu za zaposlovanje pred odhodom, a na zavodu so mi še pred odhodom povedali, da bom komaj kaj našel na narvednem naslovu, ker se naši ljudje pogosto premeščajo. Domačim smo sicer pisali, naj nam pošljejo zasebne naslove svojih ljudi v tujini, a teh smo dobili tako malo, da je bilo vsako iskanje prepuščeno slepi sreči.

Praznik. Zaprete delavnice in podjetja. Ljudje na izletih. Ljudje odšli na druga delovna mesta, ne da bi zapustili naslove. Kaj zdaj? Pregledal sem spisek in posvetilo se mi je: največja možnost so trenutno gostilnice.

Prvi naslov: Marija Sarlah, Hauptbahnhof Restauration, Graz, Mlada natakarcica mi je povedala, da Marije ne pozna, vendar naj povprašam v kuhinji. Popeljala me je k šefu stráže. Marija Sarlah? Iz Jugoslavije? Ne poznam, a lahko vprašam. Odšel je v kuhinjo in čez nekaj minut se je vrnil s pojasnilom, da nihe ne ve zanjo.

Spet zadetek v prazno. Naslednja možnost: Gizela Kravarič v gostilni Grasci v Wetzelsdorfu. Gospa Grasci je zalostno odmajala z glavou: »Bila je pri nas, a ni znala dovolj nemško. Nismo se mogli sporazumeti. Bila je zelo marljiva, toda prejšnji teden se je vrnila domov!«

odpotovala. Lastnik je telefoniral in kmalu se je oglasila. Bila je plašna in ni vedela odgovoriti nič natankega. Zatem sem zaslišal drug ženski glas, malce strožji in v nekaj trši slovensčini. Povabili so me v hišo.

Bilo je blizu in bil sem iskreno presenečen. Pogovor je pokazal, da so to Jožičini sorodniki, da je on, Franz Göbbart, ravnatelj graškega učiteljskega, ki ga zelo dobro poznajo v Mariboru, saj je lani gostoval s svojim razredom, privedil likovno razstavo in koncert v Mariboru, o čemer je Večer obširno poročal. V prisrčnem pogovoru sem zvedel, da je Jožica zelo zadovoljna, saj ji stanovanja sploh ni potrebno plačati, pri lastniku vrtnarje ima brezplačno hrano in dobi še okoli tisoč šilingov mesečno. Cetudi je izučena vrtnarka, ni dobila v Jugoslaviji dela, zato je tudi odšla v Avstrijo. Čez zimo bo zdaj doma, a spomladi se bo spet vrnila.

Pozno zvečer sem se poslovil. Bilo je se prežgotal, da bi se vrnil v gostilnico »Hinterbrühl«, zato sem malo postopal po graških ulicah. Gledal sem v izložebe in primerjal cene z našimi — naših ljudi. No, že res, če preračunamo šilinge v dinarje, potem to nekaj pomeni. Če pa gremo s tisočakom kupovat, nam ga kaj hitro zmanjka. Kupna moč naših ljudi je potemtakem majhna.

Ob pol sedmi sem se oglašil spet v omenjenem gostišču. Sed sem skozi vse tri sobe in gledal po obrazih. Tončke ni bilo nikjer, niti nikogar drugega, ki bi bil podoben Slovincu.

Med ljudmi je bilo tudi nekaj nenavadnih obrazov, ki mi niso ugajali. Tvegal sem, da bom razočaral urednika in opisal samo srečanje z dvema. Rajši, kakor da bi ostal v zakajeni gostilni z bobnom in harmoniko in nenavadnimi obrazi.

Kako sem prenočil, niti ni pomembno, a zastoj ni bilo. Odpravil sem se na Steinberg, kjer bi naj bila dva naša. Enega sem dočkal, ko je z majhnim avtobusom pripeljal otroke iz šole. Drugi je prišel šele kasneje iz svoje sobe. Menda je okleval. Jože Čepin in Jakob Strašek delata namreč v Kinderdortu (Otroška vas). Opravljata vse, kar

jima pride v roke. Hrano in stanovanje imata brezplačno, na uro pa prejmeta deset šilingov. Seveda lahko delata poleti tudi po štirinajst ur, pozimi pa po deset. Strašek je nadvse zadovoljen, saj je tu že dve leti. »Ostal bom, dokler bom mogel. Domači so me razočarali. Rad bi si pritrnil toliko, da si bom kasneje kupil v Sloveniji majhno domačijo, saj se k svojim ne morem več vrniti.«

Čepin je bil drugačnega mnenja. »Saj ni slabo, le strahotno dolgočasno je. Morda bom našel kje kakšno drugo zaposlitev, kjer bo (Nadaljevanje na 4. strani)

Organizirano zaposlovanje v tujini

Zmanjšan obseg zaposlovanja doma je pogojil vedno bolj pogoste odhode naših ljudi na delo v tujino. Ta pojav pa je terjal od naše družbe, da je omogočila načrtno in organizirano usmerjanje zaposlovanja v tujini, saj povzroča nenačrtno zaposlovanje samo te-

VABILO NA SESTANEK

OBČINSKI ODBOR SZDL IN OBČINSKI SINDIKALNI SVET CELJE VABITA VSE DELAVCE, KI DELAJO V TUJINI, DA PRIDEJO NA SESTANEK DNE 27. DECEMBRA 1966 OB 10. URI V ZGRADBI DRUŽBENIH ORGANIZACIJ V CELJU, GLEDALISKA 2, I. NADSTROPJE, SOBA STEVILKA 37. NA SESTANKU BI SE POGOVORILI O VSEH ZADEVAH, KI ZANIMAJO NAŠE LJUDI V TUJINI, ZATO BODO NA SESTANKU TUDI PREDSTAVNIKI KOMUNALNIH ZAVODOV ZA ZAPOSLVANJE IN SOCIALNO ZAVAROVANJE.

Avstriji. Z delodajalci (podjetniki) sklepa kolektivne pogodbe, s katerimi določijo urne, tedenske ali mesečne zaslužke delavcev v raznih gospodarskih vejah. Na urejanje delovne in socialne zakonodaje vpliva OGB s svojim zastopstvom v parlamentu. Poleg vsega tega pa nudi svojim članom tudi pravno zaščito v primeru sporov iz delovnih razmerij in jih, če je potrebno, zastopa tudi pred sodiščem. Za gostujoče delavce, ki so člani avstrijskega sindikata, organizira OGB v raznih krajih informacijske centre, kjer dajejo v določenih dneh informacije in nasvete v naših jezikih. Govorilne ure za naše delavce v raznih centrih so:

DUNAJ — Wien 4, Operngasse 9: vsak ponedeljek od 17. do 19. ure;
 GRADEC — Südtiroler Platz 13 (Viktor Gombocz): dnevno od 8. do 16. ure;
 LINZ — Volksgartenstr. 40/III, soba 59: vsako soboto od 8. do 12. ure;
 CELOVEC — Bahnhofstr. 44/II: dnevno od 8. do 16. ure (slovenski), vsak ponedeljek v mesecu od 8. do 12. ure (srbskohrvatski);
 SPITAL ob Dravi — Lutherstr. 4, Gewerkschaftshaus: vsak prvi petek v mesecu od 15. do 19. ure;
 BELJAK — Kaiser-Josef-Platz 1, OGB Sekretariat: vsak drugi petek v mesecu od 15. do 18. ure;
 SALZBURG — Auerspergstr. 13/III, soba 17: vsako drugo soboto v mesecu od 9. do 12. ure;
 BADEN pri Dunaju — Wassergasse 31a: vsak prvi torek v mesecu od 8. do 12. ure.
 Avstrijski sindikalni zastopniki menijo, da

se naši delavci v Avstriji ne poslužujejo dovolj ugodnosti, ki jim jih nudi OGB in prav zato smo objavili tudi razpredelnico, ki jih bo napotila v ustrezne urade.

Posenje moramo opisati tudi tesno sodelovanje med uradi za zaposlovanje. V Avstriji so to Arbeitsamt, pri nas Komunalni zavodi za zaposlovanje. Med obema službama sodnih držav se je razvilo plodno in iskreno sodelovanje, ki zagotavlja urejeno zaposlovanje vseh tistih, ki odhajajo na delo v tujino s posredovanjem teh ustanov. Vsi drugi, ki odhajajo v tujino na slepo srečo, naletijo najpogosteje na nevednosti, kakršnih ne bi imeli, če bi ubrali rodno pot.

Naši delavci, ki odhajajo na delo v tujino, morajo vedeti še pred odhodom, kaj imajo zagotovljeno delo ter kakšni so osnovni pogoji zaposlitve. Za vse te pogoje lahko izve delavec pri Komunalnem zavodu za zaposlovanje ali tudi neposredno od delodajalca, ki si mora od pristojnega Arbeitsamta oskrbeti zagotovilo (Einzelzusicherung), ki jamči kasneje delavcu, da dobi dovoljenje za delo. Z ustreznimi dokumenti se mora delavec še pred odhodom zgledati pri ustreznem Komunalnem zavodu za zaposlovanje, da dobi še potrdilo o posredovanju. Selo z vsemi temi dokazili ima delavec zagotovilo, da bo prišel na zagotovljeno mesto in da ne bo imel v tujini nepotrebnih nevednosti ali da bi se moral celo vrnati v domovino. To mu prepreči nepotrebne izdatke in v primeru vrnitve z dela v tujini zagotavlja tudi pravice do dela doma oziroma ugodnosti v primeru nezaposlenosti.

Ta možnost jim zagotavlja, da imajo ob povratku z dela v tujini pri pristojnem Komunalnem zavodu za zaposlovanje enake ugodnosti in pravice do denarnega nadomestila v času nezaposlenosti kakor delavci v domovini. Toda za take primere morajo delavci skleniti s pristojnim zavodom za zaposlovanje pogodbo, ki določa višino prispevka, katerega mora delavec plačevati na naslov: Komunalni zavod za zaposlovanje, Celje, zbirni račun prispevka za zaposlovanje št. (Konto Nr.) 507-340-981-003. Na hrbtni strani položnice pa naj navede namen nakazila.

O vsem drugem, kar bi zanimalo naše delavce v tujini, se bomo pogovorili na sestanku ali pa bomo odgovorjali na konkretna vprašanja v rubriki, ki bo odslej namenjena delavcem v tujini v Celjskem tedniku.

Komunalni zavod za zaposlovanje Celje

Fantje v Celovcu gospodarijo sami. Na stene si lepljo dekleta iz revij v pričakovanju, da bo katera »stopila s stene«, a v bolj stvarnih trenutkih ribajo pod (Martin Senica) in gospodinjiljo (Silvo Zohar).

Socialno zavarovanje v tujini

Naši državljani, ki so zaposleni v tujini, so prav tako zavarovani pri našem socialnem zavarovanju za bolazen, nesrečo, invalidnost in pokojnino. Veljavni predpisi ločijo več kategorij teh delavcev, po teh vidikih uživajo posamezne kategorije svoje pravice po tehte načelih:

1. Delavci, ki so zaposleni v državah, s katerimi so bile sklenjene konvencije: V državah, s katerimi je sklenjena ustrezna pogodba (konvencija), so urejene pravice naših delavcev v pokojninsko-invalidskem in zdravstvenem zavarovanju po določilih in besedilu konvencije. Take konvencije je Jugoslavija do sedaj sklenila z Veliko Britanijo, Francijo, Belgijo, Holandsko, Luksemburgom, Italijo, Švico, Poljsko, Čehoslovaško, Madžarsko in Belgijo. Sklenjena je tudi konvencija z Avstrijo, ki pa še ni bila ratificirana, to se pravi še ni stopila v veljavo.

2. Delavci, ki so zaposleni v tujini pri tujih delodajalcih: Med njimi je ločil take, ki so

gostaviji, če niso vključeni v obvezno zavarovanje v tuji državi. V večini tujih držav so obvezno zavarovani tako zdravstveno kot tudi pokojninsko, da bi se jim pa vstevala (Nadaljevanje na 4. strani)

To številko sta vsem delavcem z našega območja, ki so zaposleni v tujini, brezplačno namenila ObSSin ObO SZDL Celje. V prihodnje bomo v Celjskem tedniku od časa do časa pisali o življenju naših delavcev v tujini, odgovarjali na njihova vprašanja (delovna doba, zavarovanje, carina in pd.) kakor bomo tudi objavljali poročila tujih firm, ki iščejo našo delovno moč. Zato prilagamo naročilnico za naš list, v katerem boste poleg drugega zvedeli tudi kaj o svojem domačem kraju. Letna naročnina za Celjski tednik je: 84,00 öSch, 13,00 DM ali tudi druga valuta v vrednosti 3,20 USA dolarja.

NAROČILNICA ZA »CT«

Ime in priimek _____

pril _____

Kraj _____

Ulica _____

Država _____

Tednik mi začne pošiljati takoj!

(Podpis)

Znamka za tiskovino

Celjski TEDNIK

CELJE

P. P. 161

JUGOSLAVIJA

SOCIALNO ZAVAROVANJE V TUJINI

(Nadaljevanje s 3. strani)

njihova delovna doba je te zaposlitve v našo pokojninsko dobo, morajo urediti v naši državi tako imenovano podaljšano zavarovanje. Za tako zavarovanje morajo vložiti posebno izjavo in ostalo dokumentacijo o zaposlitvi v tujini na Komunalni zavod za socialno zavarovanje, na katerega območju je bil delavec nazadnje v Jugoslaviji zaposlen. Zavod pa potem izda posebno odločbo, s katero zagotovi podaljšano zavarovanje in odmeri plačilo prispevka za pokojninsko-invalidsko zavarovanje. Osnova za odmero tega prispevka je povpreček mesečnega osebnega dohodka, ki ga je delavec dosegal v zadnjem koledarskem letu svoje zaposlitve v Jugoslaviji. Ta znesek se pozneje vsklajuje vsako leto z gibanjem osebnih dohodkov v Jugoslaviji tako, da se »valorizira« po enakem količniku kot se valorizirajo pokojnine.

V teh primerih bo gotovo veliko takih oseb, ki so že dalj časa zaposlene v tujini, pa si predhodno niso uredile pokojninsko-invalidskega zavarovanja pri nas, so pa lahko vskladile svoj pravni položaj z našimi predpisi na ta način, da so si oskrbele do 31. 12. 1966 tako imenovano naknadno odobritev za zaposlitve, če pa so bili v tem času v Jugoslaviji so si pa to oskrbeli pri Republiškem zavodu za zaposlovanje delavcev.

V tej kategoriji je tudi nekaj delavcev, ki so zaposleni v državah, kjer niso obvezno socialno zavarovani. Ti so obvezno zavarovani v naši državi, vendar samo tisti, ki so zaposleni na podlagi mednarodne pogodbe (ti so zavarovani od dneva zaposlitve dalje), ostali pa so prav tako obvezno zavarovani, vendar le, če imajo že omenjeno napotilo, oziroma, če si ga preskrbijo, brez napotila pa ne morejo biti zavarovani. Osnova za njihov prispevek, ki ga sami plačujejo, je čisti mesečni dohodek znesek osebnega dohodka v zadnjem letu pred odhodom v tujino (ki se vsako leto valorizira), če gre za osebe, ki so zaposlene na podlagi mednarodne pogodbe. Za tiste delavce, ki so pa zaposleni na podlagi napotila, veljajo za prispevek pavšalne osnove, ki so posebej določene glede na strokovno izobrazbo in se gibljejo od 25.000 do 68.000 starih dinarjev.

3. Posebne skupine naših zavarovancev v tujini so še: a) delavci, ki so jih poslale v tujino naše delovne organizacije, b) delavci, ki so zaposleni pri naših delovnih organizacijah, ki poslujejo v tujini, c) delavci, ki so zaposleni v gospodinjstvih jugoslovanskih državljanov, ki so zaposleni v tujini v jugoslovanskih ali mednarodnih organizacijah in c) osebe, ki so odšle v tujino na strokovno izpopolnjevanje.

Za vse tokrat ne bomo posebej opisovali pravic iz socialnega zavarovanja, v kolikor

pa bi kdorkoli želel zadevne podatke, bomo odgovorili na konkretna vprašanja v prihodnjih številkah Celjskega tednika v prostoru, ki bo namenjen našim delavcem v tujini. vajo zdravstveno varstvo družinski člani, ki končno še moramo omeniti, da lahko uži-ostanajo v Jugoslaviji, le če so »podaljšano zavarovani«. Za te je potrebno obvezno plačevati prispevek za zdravstveno varstvo v pavšalno določenem znesku 4.500 starih dinarjev, ne glede na število družinskih članov. Ta

di mene je že nekdo napadel z nožem. Dosti prispevek je mogoče plačevati tudi v naši va-luti. Možno je še, da bivajo družinski člani zavarovancev z njimi v tujini. Ti pa uživajo glede zdravstvenega varstva enake pravice, kot so določene za samega zavarovanca. Komunalni zavod za socialno zavarovanje Celje

Ptice selivke na tujem

(Nadaljevanje s 3. strani)

bolj živahno, kjer se bo kaj več primerilo. Včasih se sicer srečamo v gostilni nad Lend Platzom z domačimi. Tedaj se malo povese-limo, a sicer je strahovito dolgočasno.

Izmenjali smo še nekaj vljudnih besed in potem sem odhitel. Začelo je narahlo snežiti. Mene pa je še čakala pot iz Gradca v Celovec. Hribi. Le kako naj pridem čeznje z let-nimi gumami. Snežne verige? Če ne bi nič jedel in spal, bi si jih še mogel kupiti. Zim-ske gume? Podobno. Naj bo, kar bo. Morda bo nadaljevanje bolj srečno, če je že bil za-četek slab.

Mimogrede sem se še tretjič oglasil v za-sebnem uradu, kjer naj bi bila zaposlena gradbeni tehnik, Simona Gumzej. »Ne, Simo-«

ne ni več pri nas. Odšla je! Kam? Menda nekam v Nemčijo. No, tja me ne spravi nihče, pa četudi bi mi plačali z zlatimi dnev-nicami!

V Strassgangu sem poiskal Antona Antoliča. Moral sem malo počakati, ker je bil na ko-silu. Prijazen sodelavec, Avstrijec, se je med-tem zapletel v pogovor o fotoaparatih, ko je zagledal ropotijo, ki je visela čez moje ra-me. Povedal je, da on slika s Praktico in da ima tudi teleobjektiv. Medtem je prišel Tone. Zivahen in domiselni mladenič. »Delam kot mizar. Sicer v prodajalni prodajamo izgo-tovljeno pahištvo, a je vedno potrebno kaj popraviti, spremeniti ali preurediti. Za hro-no in stanovanje plačam 1200 šilingov, zaslu-žim pa jih 2500. Saj ne bi bil tu, a doma nisem dobil ustreznega dela. Sem tudi pol-kvalificiran avtomehaničnik in včasih pomagam še kaj pri avtomobilih. Kupil sem si avto. Morda si bom še kaj.«

Tone mi je povedal, da je bil prejšnji več-er nekoliko kasneje v gostilni Hinterbrühl in da je bila tam tudi Tončka, ki je poveda-la o mojem obisku. »Kar prav ste storili, da ste odšli, ko nas niste našli.« mi je dejal. »V tej gostilni se prav radi stepejo, saj se med gosti večkrat pojavijo razni izživalci. Tu-raje grem v kakšno bolj mirno gostišče.«

Četudi mi je odsvetoval potovanje v Celovec, ker je začelo močno snežiti, sem ven-darje vztrajal, saj še ni bila zaključena moja naloga. Spotoma sem se ustavil še v Lannachu v gostišču Hackl. Tam sem našel Marijo Dobl-šek. Gospa Hackl mi je pripovedovala o njej in rekla: »Če je še kje v Jugoslaviji tako pridno dekle, lahko takoj pride k nam!« Gos-pod Hackl pa mi je razkazal prostore in ni mogel prehoviti vljudnosti uslužbenke na celjskem zavodu za zaposlovanje, ker jim je vse tako lepo svetovala, kaj morajo storiti in si je vzela toliko časa, da jim je pomagala urediti vse potrebno z avstrijskim konzula-tom, kajti Marija še ni bila stara osemnajst let. Vzeli so jo k sebi kot nečakinjo.

Nadaljeval sem pot proti Celovcu. Sneg je padal v vedno večjih kosih in počasi se je jel na cestišču nabirati tanek sloj. Četudi je bilo hladno, sem bil ves preznojen, ko sem prispel na sedlo Pack (1.166 m). Tu so mi svetovali, da lahko brez skrbi pot nadalju-jem. Toda na Griffner Bergu bi mi kmalu postalo žal, da sem sploh odšel na pot. Avto je drsel postrani in samo sreča je bila, da sem spet zagledal pred sabo cestišče. Pod klancem sem moral obstati in umiriti živce.

V Celovcu sem srečal kar celo vojsko Te-pančanov in Konjčanov, ki so iz Konusa odšli v Knochovo usnjarno. Fantje živijo po svoje, nekateri so zadovoljni, drugi godrnja-jo in razmišljajo o možnostih za boljše zapa-slitve. Nazadnje sem se zadržal še pri dru-žini Konec z dvema otrokoma, mlajši je bil rojen v Celovcu! Postregli so mi z malico in bi me še kar zadrževali, toda meni se je mu-dilo, saj sem se bal večerne vožnje.

Poslovil sem se od naših in od Avstrije ter jo primahal čez mejo pri Dravogradu. Vesel in zadovoljen. In četudi mi je sredi trgova-grskega mostu spustila guma, sem si veselo živžgal, ko sem montiral rezervo in se uma-zal do ušes. Blagor mu, ki se maže z doma-čim blatom. Herbert Savodnik

Delo na črpalki

VRANSKO: Graditelji ben-cinske črpalke hite z delom, da bi pred mrzom in dežev-jem končali vsaj z gradbenimi deli. Ze letos bi radi usposo-bili črpalko, tako da bi že v prvih dneh prihodnjega leta lahko nemoteno obratovala.

Tekmovanja in priprave

Med najbolj aktivnimi športniki v preteklem tednu so bili vsekakor smučarji, ki jim je naklonjena zim-ska sezona tokrat omogočila izvedbo že druge smučarske prireditve na Celjski koči. Tokrat so se v sla-lomu merili mladinci in pionirji. Tekmovanje je spet pokazalo, da med celjskimi smučarji raste nov ključer dobrih smučarjev. Na smuč-šču na Svetini pa je bil v nedeljo končan prvi del šestdnevnega teča-ja za smučarske vaditelje, ki se ga udeležuje 13 vaditeljev. Dva celj-sak smučarska učitelja pa sta odpo-tovala na seminar smučarskih učiteljev v Kranjsko goro. Omeniti mo-ramo še vest, da so najboljši smu-čarji SK Celje in funkcionarji od-potovali na tradicionalni večdnevni trening v Bad Gastein.

Precejšnjo aktivnost so v pretek-lem tednu pokazali tudi košarkarji, ki so pričeli svoje letošnje občin-sko prvenstvo. Med desetimi ekipa-mi je prav gotovo ponovno velik fa-vorit za osvajanje prvega mesta lanski zmagovalec ekipa Old boys. Ob tem moramo še omeniti, da je ekipa KK Celje v prvem kolu le s težavo zmagala. Nekateri najboljši košarkarji Celja so namreč pristo-pili k Zalcu, ki ima resne namene plasirati se prihodnjo sezono v prvo slovensko ligo.

Če k vsemu temu dodamo še ak-tivnost kegljačev, ki so pred dnevi končali svoje ekipno tekmovanje z

zmago KK Celje in živžav na dr-sališču v Mestnem parku, moramo priznati, da je športno življenje v poznih jesenskih dneh v Celju prav tako razgibano kot skozi vse leto. Saj poleg vseh, ki smo jih na-vedli, tudi drugi ne počivajo. Le da je njihovo delo usmerjeno zgolj v pripravo za pomlad, oziroma po-letje. Tako so skoraj vse celjske te-lovadnice vsak večer zasedene za-radi vadbe rokometišev, atletov, plavalcev in ostalih športnikov, ki si v sicer utesjenem prostoru na-birajo predvsem moči za novo na-počno sezono. Upajmo, da bodo vse te priprave koristile in rodile še

Razpisna komisija Finomehanike Celje ponovno razpisuje pro-sto delovno mesto

DIREKTORJA

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- da ima srednješolsko izobrazbo ekonomske ali srednje smeri s 3 letno prakso v organizaciji in vodenju,
- ali, da je VK finomehanik s 3 letno prakso,
- ali, da je KV finomehanik s 7 letno prakso.

Kandidate vodimo k sodelovanju v našem podjetju. Proš-nje z ustreznimi dokazili o kvalifikaciji in praksi oddajte do 2. 1. 1967 na upravo Finomehanike Celje, Kocbekova ulica 3.

KNJIGA - DOBRA PRIJATELJICA

V Sentjurju zelo uspešno deluje knjižnica, ki so jo pred meseci tudi lepo obnovili. Pred dvema letoma je knjižnico prevzela od prosvetnega društva Delavska univerza. Odtlej je pridobila veliko novih bralcev, ljudje pa se shajajo tudi v čital-nici, kjer imajo na razpolago šte-vilne revije in časopise. Knjižnica je odprta ob ponedeljkih in petkih popoldne, včasih pa tudi ob nede-ljah, če ljudje to želijo. Knjižnica ima zdaj okrog tri tisoč knjig, ki jih sproti obnavljajo, saj kupujejo vse nove izdaje.

CLOVEK, KAJ JE TO?

IZ TEHNIČNIH RAZLOGOV NISMO MOGLI V DANASNJI ŠTEVILKI OBJAVITI ODGOVORA UPRAVNEGA ODBORA KMETIJSKE ZADRUGE LASKO V ZVEZI S SESTAVKI POD TEM NASLOVOM. ZATO PA BOMO V PRIHODNJI ŠTEVILKI OBJAVILI CELOTNO BESEDILO NJI-HOVEGA ODGOVORA!

TEČAJNIK

Miha Veter je sedel na kovček in ga zaprl, si obrisal nos in se odpravil na vlak. Tovarna ga je poslala na tečaj. Kar je bil zaposlen, so bili vsi z njim za-dovoljni. Hitro se je znašel v oddelku za hitro evidentiranje in nekega dne je di- rektorju šinila v glavo misel:

— Kaj če bi poslali Miho na trimesečni tečaj za evidenco! Naj pošteno obvlada svoje področje, če ga že toliko zanima. Tako ga vsaj ne bodo vznemirjali pro-blemi.

Na tečaju je Miha hitro obvladal vse predmete in se zopet pojavil na svojem mestu.

V kadrovskem so bili v zadregi. — Za zdaj, so pričeli tuhtati, — nima-mo nikakršne potrebe po evidentiranju. Imamo dva, ki opravljata ta posel po tvojem odhodu in povsem ustrežata. Ni-sta sicer, kot pravimo, kakšna eksperta, toda boljših niti ne potrebujemo. Kaj

če bi poskusil v gostinstvu? Tu pri njih ravno dobro škriplje.

Miha Veter je sedel pri direktorju mestnega gostinstva in ga poslušal:

— Evidentiranje?! Čudovita stvar. Po-sel bodočnosti! Imamo jih kolikor ho-češ, niso veliki strokovnjaki, ampak ne-kako vozijo. A ti bi nam bil nujno po-treben kot direktor nekega podjetja. Da bi vodil, dragi moj, kakorkoli!

— Toda jaz ... se pravi, še nikoli ni-sem, se je branil Miha.

— Nič, toda jaz! Ti boš vodil, dragi moj, kaj pal.

Miha je hitro napravil red v podjetju in čez nekaj mesecev zopet sedel pred direktorjem.

— Odlično, Miha, bravo! Samo to la-ko rečem, dragi moj. In še nekaj: odlo-čili smo se, da te pošljemo na tečaj za gostince. Škoda bi bila, če bi takšen ta-

TRGOVSKO PODJETJE

moda

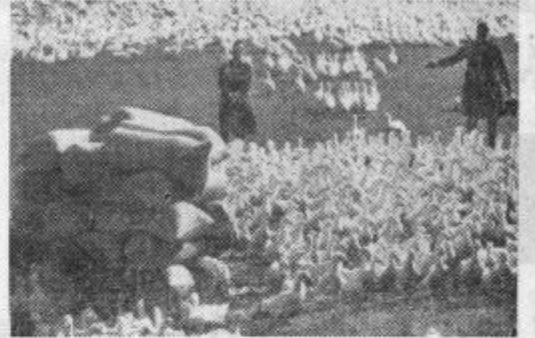
S POSLOVALNICAMI

V CELJU

VESNA

Odeje in blazine iz najboljšega gosjega pu-ha vam bodo zagotovi-le mehko, toplo in pri-jetno zimo.

Oh, kako čudovite re-či imajo pri VESNI!

DROGERIJA

Četudi mi je ušla, sem jo od vseh strani ovekovečil s fotoapara-tom, ki sem ga kupil v DROGERIJI. In, pomislite, kupil sem ga na njihov kre-dit!

VOLNA

Kako je bilo na Po-horju?

Božansko. In to pred-vsem zato, ker sem ime-la s seboj pletenine, ki sem jih kupila v VOL-NI!

Prav zdajle grem ku-pit še en pulover!

BABY

Mamica, kako sem ve-sela, da si mi kupila tako topel plašček pri BABY! Ko bi mi lahko kupila še tistega druge-ga, prosim?

Kupil ti ga bo očka za novo leto! Prekrasno!

Znižano zavarovanje motornih vozil za invalide

Svet delovnega kolektiva zavarovalnice v Celu je v novembru zni-žal stopnjo režijskega dodatka za zavarovanje motornih vozil vojnih in mirnodobskih invalidov. Na znižanje so upravičeni vojni in mirno-dobski vojaški invalidi I. do IV. skupine, nadalje vojni in mirnodobski vojaški invalidi V. in VI. skupine, ki imajo telesne okvare spodnjih okon-čin. Razen teh so upravičeni na znižanje stopnje režijskega dodatka še invalidi dela, katerih invalidnost znaša 80 ali več odstotkov ter invalidi dela, ki imajo najmanj 60% okvare na spodnjih okončinah.

Znižana stopnja tega dodatka velja za zavarovanje osebnih motor-nih vozil in motociklov.

Znižana stopnja režijskega dodatka znaša 10% brez upoštevanja stalnega dela dodatka 4 N-din ter velja za nova zavarovanja takoj, za že obstoječa zavarovanja pa od prve zapadlosti premije v plačilo.

lent pustili veneti in oveneti.

Zaupno mu je položil roko na ramo.

— Veš, je rekel, — tu so neke finese, ki jih je treba temeljito preštudirati. Potem boš na konju; potem boš moja desna roka.

Miha je zopet sedel na kovček, ga za-pril in odšel na tečaj. Hitro je obvladal vse predmete in se pojavil pri svoji levi

(KOZERIJA)

roki — direktorju podjetja.

— Zelo sem zadovoljen, je rekel direk-tor. — Vedeli smo, koga pošljamo.

Zamisli se je za trenutek in se ugriz-nil v spodnjo ustnico.

— Le, dragi moj pojavila se je ne-kakšna neprijetnost. Pri nas je v gostin-stvu krenilo na boje. Imamo dobre lju-di. Niso, kot bi rekli, kdo ve kako stro-kovno podkovani, toda za zdaj boljših niti ne potrebujemo.

— Potlej pa nič, je rekel Miha, — poskusil bom kje drugje.

— Drugje? Kaj še, dragi moj! Da bi takšnega spustili iz rok? Prav sinoči me je vprašal tisti trgovec: »Kdaj se vr-ne tvoj Miha s tečaja? Pri nas v trgo-vini se je nekaj zataknilo. Zlata bi bil vreden!« Tako stopi do njega. Caka te direktor, dragi moj!

In Miha je šel. — Primer za zgled. Vsi v podjetju so ponosni nanj. Tako rekoč rojena spo-sobnost.

— Življenje je dejstvo, ga je pred ča-som preprečeval tisti direktor.

— Na tečaju za trgovske delavce se boš naučil mnogih detajlov, ki jih tu niti ne vidimo. Lahko boste krasno uskladili teorijo in prakso.

Globo zamišljen je Miha zopet sedel na svojem kovčku in zri v točko pred seboj.

S tečaja so sporočili, da Mihe Vetra ni bilo. Zdaj ga iščejo vsepovsod. V teh zimskih dneh bi ga nujno potrebovali na delovnem mestu ekonomista gradbe-ne enote, ki je nenadoma prenehala de-lati.

L. P.

SPREJET UREDITVENI NAČRT

Ker še ni izdelan urbanistični program za območje celotne občine Mozirje, na Ljubnem ob Savinji pa je velika potreba za gradnjo individualnih stanovanjskih hiš, je občinska skupščina Mozirje naročila izdelavo ureditvenega načrta za ta kraj. Na nedavni seji je po predhodni javni razpravi sprejela odlok o ureditvenem načrtu. Ureditveni načrt zajema celotno naselje v površini nekaj nad 16 ha, kjer je predvidena naselitev 1.250 prebivalcev. Pri izdelavi ureditvenega načrta so upošte-

vali, da je Ljubno ob Savinji turistični kraj in da se bo v tej smeri razvijal tudi v prihodnje. Poleg izpopolnitve nezazidalnih površin v okviru sedanjege naselja je z odlokom predvidena tudi nova zazidalna površina, ki se razteza od sedanjege naselja proti severu. Na tej površini je za zdaj predvidena gradnja 48 individualnih stanovanjskih hiš. To bo zadostovalo le za nekaj časa, medtem pa bo možno izdelati zazidalno dokumentacijo za druge površine. Predvideno je namreč, da

se bo stanovanjska izgradnja na Ljubnem ob Savinji širila z izgradnjo individualnih stanovanjskih hiš. Pri zazidavi sedaj predvidenih površin pa so nastopile tudi že nekatere težave, ker so lastniki zemljišč zasebniki in jih nočejo odstopiti za gradnjo. Zato bo potreben pritisk javnega mnenja na te lastnike, če hočemo, da se bo Ljubno ob Savinji razvijalo in da bo s tem tudi realiziran ureditveni načrt, kar je verjetno želja vseh prebivalcev Ljubnega ob Savinji. —er

Krvodajalci na Planini

Planina slovi že vrsto let po uspešnih krvodajalskih akcijah. Tudi prejšnjo nedeljo so pripravili Planinci odvzem krvi. Uspeh je bil lep, saj je darovalo kri 98 prebivalcev; posebej pa so se izkazali krvodajalci iz Sentvida in okolice, medtem ko Dobjani nekoliko manj. Kljub temu,

da je bil odvzem krvi manjši kot v prejšnjih letih, so prebivalci Planine in njene okolice pokazali, da se zavedajo, kako dragocena so življenja, ki jih bo rešila njihova kri. Vsem krvodajalcem se za njihovo humanost zahvaljuje odbor Rdečega križa. J. K.

Letovalo nad sto otrok

Z območja laške občine ni nikoli letovalo toliko šolskih otrok kot letos. Za to si je prizadevala zlasti občinska zveza DPM, ki je preko upraviteljev 16 osnovnih šol izbrala za letovanje preko 100 otrok. Vsem je bilo letovanje na morju potrebno iz zdravstvenih razlogov. Največji problem pri organizaciji letovanja so bila predvsem finančna sredstva, ker starši glede na nizke osebne dohodke niso mogli prispevati več kot nekaj nad 200 tisoč starih dinarjev. Tako je občinska skup-

ščina prispevala milijon in pol, društvo prijateljev mladine pa je milijon starih dinarjev zbralo v občinskih družbenopolitičnih organizacijah in podjetjih. Razveseljivo je, da so v večini delovnih organizacij pokazali veliko razumevanje in središča pravočasno zagotovili. Večje zneske so prispevali občinski odbor SZDL, občinski sindikalni svet, pivovarna Laško in papirnica Radeče, manjše zneske pa ostale delovne organizacije. T. K.

ZDRAVSTVENA POSTAJA V RADECAH

POTREBNI NOVI PROSTORI

Po združitvi zdravstvenih ustanov v laški občini deluje v okviru osrednjega zdravstvenega zavoda še zdravstvena postaja v Laškem, Rimskih Toplicah in Radečah ter reševalna postaja in zobozdravstvena ambulanta v Laškem.

da bi iz teh virov dobili potrebna sredstva, zato bo nujna pomoč občine v kakršnikoli obliki. Za rešitev bi se morale zavzeti delovne organizacije in občani z območja krajevnih skupnosti, ki gravitirajo k zdravstveni postaji Radeče.

Samoupravni organi združenega zdravstvenega zavoda so se z vso vmo lotili nalog, ki so se porajale ob združitvi in je tako uspelo premagati številne težave. Kljub temu ostaja še vrsta nerešljivih problemov, ki izvirajo predvsem iz pomanjkanja sredstev. Med drugim gre tudi za 20 milijonov starih dinarjev prevzetih obveznosti iz prejšnjih let, ki se nanašajo na odplačevanje anuitet. V precejšnje breme so zdravstvenemu zavodu tudi študenti, ki jih je 13 in bodo z njimi v prihodnosti zasedli delovna mesta.

Morda bi bilo prav, če bi se za rešitev tega problema izrekli z referendumom o samopriskvku. T. K.

Zamenjali nad polovico izkaznic

V občini Mozirje je bilo doslej izdanih že 5.600 osebnih izkaznic ali dobra polovica vseh izkaznic. Računajo, da bodo izdali v občini nekaj nad deset tisoč izkaznic. Z zamenjavo bodo predvidoma končali do konca meseca januarja 1967. Da strankam ni treba hoditi po nove osebne izkaznice na sedež občine, izpolnijo priglasnice kar na krajevnih uradih. Tam lahko osebne izkaznice že po nekaj dneh tudi dvignejo.

Mladina ne dobi zaposlitve

Vključevanje mladine v šole in poklice, ki konča šolsko obveznost, postaja v mozirski občini vedno bolj pereče. O tem je pred nedavnim razpravljala tudi občinska skupščina.

V šolskem letu 1965/66 je končalo šolsko obveznost 257 učencev. Za nadaljnje šolanje na srednjih in poklicnih šolah se je odločilo 48 fantov in deklet ali 19%. V industriji in drugih dejavnostih se je zaposlilo le 8%. Problem zaposlovanja mladih ljudi se je zlasti pojavil po gospodarski reformi, ko večina delovnih organizacij v občini zmanjšuje število zaposlenih. Dosti boljše pa je stanje vključevanja mladine v uk. V letošnjem letu se je vključilo v uk 55 učencev ali 21%, od tega na območju občine 36. K temu je precej pripomogla tudi ustrezna davčna politika občinske skupščine. Da bi pospešili razvoj obrti v občini in s tem povečali tudi število vajencev, je občinska skupščina priznala za vsakega vajenca 15 oziroma 20 odstotno davčno olajšavo. Na kmetijah je ostalo 9 odstotkov vseh fantov in deklet, kar dokazuje, da se določen odstotek kmečke mladine postopoma, pa čeprav počasi, le odloča za kmečki poklic. Zelo zaskrbiljujoč pa je podatek, da je ostala skoraj četrtina vseh fantov in deklet, ki je končala šolanje, doma in ni dobila zaposlitve niti se ni mogla vključiti v uk ali nadaljnje šolanje. Občinska skupščina si bo skupaj z zavodom za zaposlovanje prizadevala, da v okviru danih možnosti tem mladim ljudem poišče možnost zaposlitve ali pa tudi nadaljnje šolanje. —er

SZDL v konjiški občini

Razprava o pripravah na letne konference SZDL in na volitve v prihodnjem letu je bila osrednja točka dnevnega reda nedavnega posvetovanja predsednikov krajevnih organizacij SZDL konjiške občine, ki je tokrat v Vitanju. Potem ko so se odborniki SZDL iz vseh krajev občine seznanili z razvojem in napredkom tega, po velikosti tretjega naselja v konjiški komuni, so obravnavali naloge, ki jih čakajo v prihodnjih mesecih. Iz poročil in razprav je bilo razbrati, da so priprave na letne konference že v teku in da bodo z njimi začeli že v drugi polovici novembra, tako da bi jih lahko končali do novega leta.

MALA ANKETA

Tudi današnja malo anketo smo posvetili predsednikom krajevnih organizacij SZDL, ki smo jim zastavili enako vprašanje, kakor prejšnjim: kolikokrat je krajevna organizacija Socialistične zveze v zadnjem obdobju aktivno sodelovala pri reševanju problemov svojega kraja in katerih? S tem zaključujemo našo malo anketo o dejavnosti organizacije SZDL.

»Naša krajevna organizacija je v tem letu na primer — skupaj z organi krajevnih skupnosti — reševala problem otroškega varstva. Končno smo za otroke vendarle primerno uredili stavbo nekdanjega okrajnega komiteja Zveze komunistov in na Otoku je zrasel vrtec, na katerega smo res lahko ponosni. V vsem tem obdobju pa smo sodelovali tudi pri sklepih in vsebinskih pripravah zborov občanov in pri izbiri kandidatov za svet krajevne

Mislim, da je najpomembnejša sprememba v delu naše osnovne krajevnice v tem letu izpopolnjevanje obveščanja članstva o aktualnih vprašanjih komune in širše družbene skupnosti. Organizirali smo šest javnih razprav in tribun, na katerih smo govorili o zazidalnem načrtu našega območja o zmrzovanju cen, zaposlovanju in drugih vpra-

METOD PAHOR, krajevna organizacija SZDL Otok, Celje

JAKA MAJČEN DOLGO POLJE CELJE

skupnosti in njegove komisije. Imeli smo več razprav o mladini in načinu, kako jih tesneje povezati v družbeno dogajanje, zavzemali smo se za uspešno delovanje društva prijateljev mladine in organizacije tabornikov, pa seveda, reševali še mnoga druga vprašanja družbenopolitičnega značaja.

Sanjih reforme, sprejeli smo tudi program krajevnice skupnosti in podobno. V tem času smo opravili tudi dodatne volitve v občinsko skupščino in imeli štiri zbere občanov, ki smo jih zelo konkretno motivirali pa so zato verjetno tudi vsebinsko veliko boljše uspeli. Letos smo se zelo zavzemali za to, da bi na našem območju uredili otroško varstvo, saj prebiva tu 7000 prebivalcev in imamo eno samo otroško varstveno ustanovo. No, na probleme smo opozorili občinsko skupščino, toda ustavilo se je pri denarju. Da bi omilili postopanje otrok v času, ko so starši v službi, smo na četrti in drugi osnovni šoli organizirali oddelke za varstvo učencev.

Precej smo se tudi angažirali pri različnih organizacijskih zadevah, kot je vključevanje novih članov, pobiranje članarine, priprave za konferenco in drugo. Zavaljo aktivnega prizadevanja odborov in podružnic, z dobro organizirano poverjeniško mrežo smo kljub stalni fluktuaciji in naseljevanju novih prebivalcev vključili v organizacijo nad 85 odstotkov vseh vpisanih volivcev.

Organizacija pa ima nekaj organizacijskih težav, saj ponekod nimamo stalnih poverjenikov, ki pa so seveda najboljša vez med članstvom in vodstvom krajevnice organizacije. Poverjeniki morajo imeti med članstvom primeren ugled in mislimo, da bi med njimi bilo lahko tudi več mladih ljudi.

IVAN ZDOLSEK, predsednik KO SZDL Planina

»Če bi pošteno povedati, bi rekel, da je bilo letos največ akcij, kar pomnim. Socialistična zveza je bila na Planini in v okoljskih zaselkih pobudnik večih akcij, ki mnogo pomenijo za te kraje. Tu gre za vodovode, zatek za ceste, za ureditev mrtvašnice.«

»Ne bi našteval vseh, ker smo imeli več akcij, temveč bi povedal le, da je SZDL, pa našim območju, v zadnjem obdobju zelo delavna. Letos smo med drugim organizirali in izvedli delovno akcijo v Drešnji vasi. Gradimo avtobusno po-

STIPE GABRILO, tajnik KO SZDL v Petrovčah

stajališče. Za pomoč smo naprosili tudi delovne organizacije, kjer so naši občani zaposleni, žal nam niso pomagale, še na naše prošnje odgovorili niso! (Razen EMO). S sredstvi krajevnice skupnosti, zlasti občanov samih in občinske skupščine bomo nekako le uspeli postajališče urediti, razen provizorija, ki bi obvaroval čakajoče pred vetrom in dežjem. Prihodnje leto pa bomo že na pomlad začeli urejevati in asfaltirati cestišče v Drešnji vasi.

KONRAD PEVEC, predsednik KO SZDL, Zalec

Na enajstih sejah odbora smo v glavnem razpravljali in pripravljali organizacijo za izboljšanje zunanjega videza našega mladega mesta. Tako smo letos uspeli urediti in asfaltirati nekatere ulice. Za prihodnje obdobje pa smo sklenili, da bi najprej uredili in asfaltirali cesto proti Vrblju, zatem ulico do Zdravstvenega doma in do Hmezdovih blokov. V prihodnjih dneh bomo predlagali zbor občanov, na katerem bi apelirali na vse občane mesta Zaleca, naj tudi oni prispevajo v obliki samopriskvpa določena sredstva za urejevanje ulic, tako kot to delajo v drugih krajih, sami Zalcani pa smo doslej najmanj prispevali.

TV od 18. 12. do 24. 12.

Nedelja, 18. 12. 1966:
9.05 Poročila (Ljubljana); 9.10 Disneyev svet — ponovitev (Ljubljana); 10.00 Kmetijska oddaja (Zagreb); 10.45 Tisočkrat zakaj — oddaja za otroke (Beograd); 11.30 Tomek in pes — film za otroke (Ljubljana); Sportno popoldne in ponavljanje za vas; ... Pokaži, kaj znaš — posnetek javne odaje (Ljubljana); 18.30 Poročila (Beograd); 18.35 Karavana — reportaža (Beograd); 19.05 I. Stivičić: Dialogi — serijska mladinska igra (Zagreb); 19.54 Medigra (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.45 Cik Cak (Ljubljana); 20.50 Leningrajski akademski ansambel (Beograd); 21.50 Zgodbe za vas — serijski film (Ljubljana); 22.40 Zadnja poročila (Ljubljana);

Ponedeljek, 19. 12. 1966:
9.40 TV v šoli (Zagreb); 10.40 Ruščina (Zagreb); 11.40 TV v šoli: Postoj, kdor mimo greš? (Ljubljana); 14.50 TV v šoli — ponovitev (Za-

greb); 15.50 Ruščina (Zagreb); 16.50 Poročila (Beograd); 16.55 Angleščina (Beograd); 17.25 Darila dedka Mraza — propagandna oddaja (Ljubljana); 17.35 Disneyev svet — serijski film (Ljubljana); 18.25 TV obzornik (Ljubljana); 18.45 Silvestrova kuharska oddaja (Ljubljana); 19.15 Tedenski športni pregled (Beograd); 19.40 Kaleidoskop (Beograd); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.30 A. Strindberg: Mrtvaški ples — TV drama (Zagreb); 22.00 Biseri glasbene literature; Izraelska pianistka Mariana Vrešner — odd. st. Sarajevo (Zagreb); 22.15 Srečanje s pesnikom: Saša Vegri (Ljubljana); 22.30 Zadnja poročila (Ljubljana);

Torek, 20. 12. 1966:
18.20 Reportaža o JLA (Ljubljana); 18.40 Torkov večer z Božom Grošljem (Ljubljana); 19.00 Svet na zaslonu (Ljubljana); 19.40 TV obzornik (Ljubljana); 20.00 Celovečerni film »Mandy« (Ljubljana); 21.30 Kulturna panorama (Ljubljana); 22.10 Zadnja poročila (Ljubljana);

Sreda, 21. 12. 1966:
9.40 TV v šoli (Zagreb); 10.40 Angleščina (Zagreb); 11.00 Osnove splošne izobrazbe (Beograd); 14.50 TV v šoli — ponovitev (Zagreb); 15.50 Angleščina — ponovitev (Za-

greb); 16.10 Osnove splošne izobrazbe — ponovitev (Beograd); 16.55 Glasbeni pouk (Ljubljana); 17.35 Poročila (Ljubljana); 17.40 N. Kuret: Obuti maček — lutkovna predstava (Ljubljana); 18.25 TV obzornik (Ljubljana); 18.45 Reportaža studija Sarajevo (Zagreb); 19.05 Zabavno-glasbena oddaja (Beograd); 19.30 Mozaik kratkega filma (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.30 Cik Cak (Ljubljana); 20.35 Slavko Osterc: Maska rdeče smrti — balet (Ljubljana); 21.35 Zadnja poročila (Ljubljana);

Četrtek, 22. 12. 1966:
9.40 TV v šoli (Zagreb); 11.00 Angleščina — ponovitev (Beograd); 11.30 Glasbeni pouk — ponovitev (Beograd); 14.50 TV v šoli — ponovitev (Zagreb); 16.10 TV v šoli: Postoj, kdor mimo greš? (Ljubljana); 17.25 Poročila (Beograd); 17.30 Jaz, vojak — oddaja ob Dnevu JLA (Beograd); 17.40 Združenje radovednežev — oddaja za otroke (Zagreb); 18.25 TV obzornik (Ljubljana); 18.45 Clovek, znanost in proizvodnja (Beograd); 19.10 Uvertura za diskoteko (Beograd); 19.40 TV prospekt (Zagreb); 19.45 Medigra (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Ljubljana); 20.30 Rezerviran čas 21.15 Ekran na ekranu — filmski mozaik (Zagreb); 22.15 TV dnevnik (Beograd).

Petek, 23. 12. 1966:
9.40 TV v šoli (Zagreb); 10.35 Angleščina (Zagreb); 11.00 Osnove splošne izobrazbe (Beograd); 14.50 TV v šoli — ponovitev (Zagreb); 15.45 Angleščina — ponovitev (Zagreb); 16.10 Osnove splošne izobrazbe (Beograd); 17.55 Poročila (Zagreb); 18.00 25 minut z... — oddaja za otroke (Zagreb); 18.25 TV obzornik (Ljubljana); 18.45 Brez role — mladinska oddaja (Ljubljana); 19.30 Ljubezenska lirika (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.30 Cik Cak (Ljubljana); 20.35 Vojni zločinci — švedski dokumentarni film (Ljubljana); 22.00 Zadnja poročila (Ljubljana);

Sobota, 24. 12. 1966:
9.40 TV v šoli (Zagreb); 14.50 TV v šoli — ponovitev (Zagreb); 17.10 Poročila (Ljubljana); 17.15 Zviti Pejo — lutkovna oddaja (Skopje); 17.35 Kje je, kaj je — oddaja za otroke (Beograd); 17.50 Reportaža (Skopje); 18.10 Vsako soboto — pregled TV sporeda (Ljubljana); 18.25 TV obzornik (Ljubljana); 18.45 O našem govorniku (Ljubljana); 19.10 Komorna glasba (Skopje); 19.40 Cik Cak (Ljubljana); 20.00 TV dnevnik (Beograd); 20.30 Neznani kraji — serijski film (Ljubljana); 21.00 Humoristična oddaja (Beograd); 22.00

Po sledovih plesnih korakov — IV. oddaja (Ljubljana); 22.15 Bonanza — serijski film (Ljubljana); 23.05 Zadnja poročila (Ljubljana).

RADIO — CELJE

Nedelja, 18. decembra: 11.00 napoved časa in programa, 11.05 pogovor s poslušalci, 11.20 obvestila, 11.30 nedeljsko razvedrilo, 11.45 naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 12.45 Rudi Lešnik: Najdaljša noč.
V dneh od 19. do vključno sobote 24. decembra se bo spored radia Celje začel vsak dan ob 16.00 s posnetkom z nove Jugotonove plošče ter čestitkami in pozdravi poslušalcev. Viem ko bo celjska kronika vsak dan ob 17.00, bodo obvestila ob 17.15. Razen tega bodo še naslednje oddaje:
ponedeljek, 19. decembra: 17.25 športni pregled, 17.40 M. Ravel: Ciganika;
torek, 20. decembra: 17.25 mladinska oddaja, 17.40 glasba z izposojenih plošč;
sreda, 21. decembra: 17.25 iz dela celjske občinske skupščine, 17.35 glasbena medigra, 17.45 iz delovnih kolektivov;
četrtek, 22. decembra: 17.25 radijski feljton, 17.40 za ples in razvedrilo;
petek, 23. decembra: 17.25 deset minut z zdravnikom, 17.35 za vsakogar nekaj;
sobota, 24. decembra: 17.25 naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — drugi del.

STRAN 5
16. 12. 1966-št. 48

NAJ NAŠA KULTURNA DEDIŠČINA RES PROPADA?

Pretekli teden je na zavodu za spomeniško varstvo v Celju, nena doma prišla vest, da se je zrušil del severnega zidu graščine Tabor v Višnji vasi pri Vojniku. Graščina, ki je že vsa leta po osvoboditvi služila za stanovanje, je zadnja leta čedalje bolj očitno kazala znake razpadanja. V zidovju so nastajale razpoke, omet je odpadal v velikih ploščah, strehe in žlebov ni nihče popravil, skratka, z graščino se je dogajalo vse tisto, kar se danes dogaja z veliko večino srednjeveških fevdalnih objektov na naših tleh.

Poglejmo si samo nekaj primerov. Zavod za spomeniško varstvo v Celju si npr. že dolgo prizadeva, da bi pristojni organi popravili dobesedno razpadajočo graščino Zalog pri Zalcu. O tej graščini in o njenem stanju je v pisnih bralcev v »Delu« dne 28. 9. 1966 spregovoril tudi prof. Mirko Vivod iz Celja, vendar vsaj v tisku nismo zasledili nobenega odgovora na postavljena vprašanja. Natančneje povedano, odgovor je vendar prišel. Zavod je bil pred nekaj dnevi obveščen od stanovanjskega podjetja v Zalcu, da nameravajo stanovanje iz graščine odseliti, objekt sam pa porušiti, ker je že tako dotrajan, da ga ne kaže več popravljati. Takih primerov bi lahko naštevali še več. V našem tisku je bilo že veliko govora o stanju gradu Lemberk pri Dobrni. Omet odpada, eno izmed stopnišč se je podrlo, stropi so nagniti in kjer ni stanovanj, so vrata sneta s tečajev in skurjena. Posamezniki po lastni presoji in v lastnem interesu podirajo dreve, znotraj dvorišča in odstranjujejo kovane ograje, baročna kapela pa je spremenjena v hlev.

Se in še bi lahko naštevali. Grad v Podsredi, čigar osnova je nastala v 12. stoletju in ki danes predstavlja enega najlepših še ohranjenih srednjeveških gradov na Slovenskem, je do kraja zanemarjen. Del strehe in nekaj stropov se je že udrlo, vsepovsod zamaka, grajska kapela je izropana itd. Nekdanjo ostriško grajsko pristavo pri Grajski vasi je eden izmed domačinov pričel podirati, da bi tako prišel do gradbenega materiala za lastno hišo, v graščini pri Polzeli so nekda-

Ob vsem tem se nam z vso ostrino postavlja vprašanje našega odnosa do kulturne dediščine na naših tleh. Medtem ko drugi narodi z veliko skrbjo in znatnimi materialnimi sredstvi dragocene stare spomeni-

Cas je opravil svoje. Del graščine Tabor, ki je ni dolga leta nihče popravil, se je pred kratkim porušil.

ške objekte ne le korektno ohranjajo in vzdržujejo, marveč najdejo ce-

tisto, kar se nam je iz preteklih stoletij ohranilo najlepšega in najdragocenejšega. Poglejmo samo bližnjo Češko. V letih po osvoboditvi so tam do kraja uredili skoraj 300 gradov in grajskih objektov. Preuredili so jih deloma v muzeje, deloma v razne domove in druge namene. Na celjskem območju v vseh letih po osvoboditvi ni bilo mogoče pristopiti k reševanju niti enega samega gradu ali grajskega objekta. Stavb, ki so bile do leta 1941 še vse več ali manj redno vzdrževane, povečini že 25 let ni nihče popravil, in če jih je, je šlo v najboljšem primeru za popravilo dotrajane strehe in zamenjavo kritine. V te stavbe so se po osvoboditvi pretežno vselili ljudje, ki si niso mogli najti stanovanja drugod in jim je bila potreba po rednem vzdrževanju grajskih objektov deveta skrb — kolikorkrat bi to seveda sploh zmogli. Mnogokrat so po mili volji odstranjali stare dragocene peči, uničevali parket in drugo opremo, opravo pa, kolikor je je ostalo, so uporabljali v najrazličnejše namene. Naneslo je, da je zavod našel staro intarzirano baročno mizo, ki je služila za pranje. Razumljivo, da je bila popolnoma uničena.

Pustimo naštevaje. Preveč boleče je, ko ob vsem tem žalostnem stanju pravzaprav ni videti pravih perspektiv, da bi se situacija popravila. Prišli smo že tako daleč, da smo npr. prisiljeni tolerirati, kako je neki zasebnik spremenil celotno nadstropje gradu v Podčetrtku v kurjo farmo, saj dokler je tam kurja farma, se vsaj ni bati za vzdrževanje strehe. Nekoliko na boljšem so danes samo objekti, v katerih so trenutno domovi za onemogle ali pa razne bolniške ustanove. Toda celo pri teh objektih se ves čas obstoja spomeniškega zavoda v Celju ni niti enkrat samkrat zgodilo, da bi trenutni lastniki oziroma uporabniki teh spomeniških objektov poklicali na pomoč pooblaščenega strokovnjaka, kadar je šlo za kakšne adaptacije ali popravila.

Odveč je postavljati vprašanje, kdo je za takšno stanje odgovoren. Spomeniški zavodi, ki so bili ustanovljeni zato, da bdijo nad našo spomeniško dediščino, ostajajo ob vsem tem brez moči in če kdaj ob kakšnem konkretnem primeru, povzdignejo svoj glas, je to glas vpjičega v puščavi. Navsezadnje pa niti ne gre za ugotovitev, kako se je moglo zgoditi, da je prišlo tako daleč. Gre za to, da skupaj začetimo zavest odgovornosti, saj nikakor nismo absolutni in gospodarski kulturne dediščine, ki smo jo prejeli od preteklih rodov, marveč člen v zgodovini, ki je dolžan zaupano nam dediščino zapustiti prihodnim rodovom prav takšno, kakršno je prejel. To je moralna obveza, ki jo čutijo

ne le vsi narodi vzhoda in zahoda, marveč celo narodi mnogih držav v Afriki in Aziji, ki so bile ustanovljene šele v zadnjih letih in ki kljub svoji nerazvitosti in revščini namerjajo dobršen del svojega nacionalnega dohodka prav za ohranjanje spomenikov svoje preteklosti. Če smo čakali 20 let, to naše moralne odgovornosti in naših obvez ne zmanjšuje, marveč jih prej povečuje. Ni opravičila, da ne bi našli sorazmeroma nizkih sredstev, potrebnih za vzdrževanje in obnovo tistega, kar je bilo nekoč ustvarjeno z neprimerno večjimi napori in žrtvami. Pri vsem tem pa niti ni potrebno, da vse to počnemo zato, ker želimo biti »kulturni«. Čas bi že bil, da ugotovimo, kako mnogi spomeniški objekti (sem lahko prištejemo tudi stara mestna in naselbinska

bodo zanje delno potrebna večja investicijska sredstva, je to samo naša skupna krivda, ki je ne moremo nikomur naprtiti. Vemo, da je tre-

Tak je pogled na razpadlo grajsko pristavo Ojstrica, ko je neki zasebnik porušil nosilni stolp, da bi prišel do gradbenega materiala.

ba vsako napako plačati, in plačati bomo morali tudi to, če nočemo, da bo škoda postala nepopravljiva in da nam bodo zanamci naprtili očitek kulturnega barbarstva. Narod brez kulturne dediščine je kakor človek brez spomina. Združeni narodi pa uničenje kulturne dediščine nekega naroda niso zaman označili kot genocid. Čas je, da se tega zave-

Ivan Stopar

S POLIC STUDIJSKE KNJIZNICE

Glavan T.: Lužiški Srbi. V Ljubljani 1966. S. 28084.

Liječnik — trener. Zagreb 1963. S. 28087.

Stefanović A.: Začetek in razvoj veterinarstva na Slovenskem do prve svetovne vojne. Ljubljana 1966. S. 15830/18.

Meze D.: Gornja Savinjska dolina. Ljubljana 1966. S. 15830/20.

Povšić J.: Bibliografija Franca Močnika. Ljubljana 1966. S. 15803/8.

Eberhard W.: Zgodovina Kitajske. Ljubljana 1966. S. 27478.

Filipović F.: Metodika nastave fizike u osnovnoj školi. Zagreb 1965. S. 23506/5.

Zbornik radova o stranom i uporednom pravu. I. Beograd 1961-19... S. 28048.

Đurović R. M.: Ugovor o kooperaciji u poljoprivredi. Beograd 1964. S. 27944.

Campanella T.: Grad sunca. Beograd 1964. S. 27951/12.

Krpan J.: Sušenje i parenje drva. 2. prerad. i proš. izd. Zagreb 1965. S. 28142.

Supićić J.: Elementi sociologije muzike. Zagreb 1964. S. 28141.

V nekdanji grajski kapeli na Lembergu danes mukajo krave, drugod pa po grajskih dvoranah in sobah čivkajo piščanci.

njo kapelo z baročnimi freskami spreminili v ropotarnico in drvarnico itd. lo sredstva za njihovo prezentacijo, se pri nas sprašujemo ali bomo našli poti in načine, da ohranimo vsaj

LUDVIK REBEUŠEK: Mednarodni kongres za balneologijo in klimatologijo

Pri izhodu na železniški postaji v Cannesu sem bil neprijetno presečen, ko sem videl, da v tako turistični deželi, kot je Francija, ne more potnik zapustiti postaje, dokler ne odda dežurnemu železničarju svoje vozovnice. Zares precej nepotreben posel. Ker »zemljak« ni vedel povedati, kje je moj hotel (Mondial), sva se razšla.

II. DEL: POROČILO O KONGRESU V CANNESU

Na poti po glavni ulici sem srečal prof. dr. C. Plavšiča (direktorja Zavoda za talasoterapijo iz Opatije), ki mi je povedal pravo smer. Torej »domačini« na vsakem koraku.

V hotelu je vrtar dolgo preučeval mojo rezervacijo in mi hotel dodeliti dvoposteljno sobo, torej sostanovanca. Kdor pozna tako imenovano »francosko posteljo«, ta bo razumel moje vztrajanje na rezervaciji za eno posteljo. Se bolj prepričljiv argument so bile jugoslovanske cigarete in tako sem končno dobil svojo sobo. Kljub popustu in najnižji kategoriji, ki je bila možna za delegate tega kongresa, pa je bila cena blizu 8.000 S-din, vključno z zajtr-

kom. Nisem se še prav razgledal v sobi, ko mi je sobarica že prinesla reklamno darilo: v mreži je bila knjiga La Partisane La Varende, reklamne stekleničke kolonjske vode in majhno stekleničko konjaka. Nato sem odšel v festivalno palačo (Palais des Festivals).

Tu sem se javil v sprejemni pisarni, opravil svojo zamudo in izvedel, da bodo glavni referati šele prebrani. Manj razveseljivo je bilo, ko

so me poklicali še v drugo pisarno in me povabili, naj takoj plačam s potrdilom, da je bil ta znesek pri naš pravčasno plačan, razen tega kongresno pristojbino. Dokazal sem pa povedal, da nimam toliko gotovine pri sebi. Kaj so hoteli — morali so mi verjeti. Upam, da so medtem nakazilo tudi že prejeli.

V teku dneva sem srečal še ostale jugoslovanske udeležence. Poleg že omenjenega prof. dr. Plavšiča so to

bili še prof. dr. V. Godić iz Beograda (predstojnik Instituta za balneologijo in klimatologijo Srbije, poslala ga je beograjska medicinska fakulteta), prof. ing. J. Bač (poslala ga je tehniška fakulteta iz Sarajeva) in dr. I. Maljevac (z zavoda za talasoterapijo na Rabu). Med 377 delegati sem bil prav jaz 377., ker je bila Jugoslavija po francoski abecedi zadnja, jaz sem pa bil po abecedi zadnji med jugoslovanskimi delegati. Naj še povem, da je delo kongresa spremljalo 34 dopisnikov časopisov, radia in televizije. Delegati pa so zastopali naslednje države: ZR Nemčijo, Avstrijo, Belgijo, Bolgarijo, Španijo, Francijo, Italijo, Madžarsko, Izrael, Japonsko, Libanon, Poljsko, Portugal, Romunijo, Švico, Turčijo, Čehoslovaško, Venezuelo, ZDA in Jugoslavijo. Delegatov iz ZSSR in Egipta tokrat ni bilo, vendar je bil kljub njihovi odsotnosti kongres nadvse reprezentativen.

Posebnost letošnjega kongresa je bila še v tem, da sta imeli istočasno kongres dve mednarodni organizaciji, ki se ukvarjata z zdraviliško problematiko, vendar z različno vsebino. Poleg že navedenega mednarodnega združenja FITEC, ki preučuje predvsem gospodarska in tehnična vprašanja zdraviliškega poslovanja, je istočasno v Cannesu imela

svojo generalno skupščino tudi ISMH (International society of medical hidrology), ki pa predvsem preučuje medicinska vprašanja s tega področja. Predsednik FITEC je Švicar A. Schirmer, predsednik ISMH pa Italijan prof. dr. M. Messini.

Dvakrat so se sestali vsi delegati na skupnem plenumu, drugače pa se je delo odvijalo v treh glavnih komisijah: medicinski, gospodarski in tehnični. Sam sem sodeloval pri delu gospodarske komisije.

Uradna jezika sta bila francoski in nemški, prevajali so sproti. Po tej plati je bil zanimiv referat predsednika ISMH prof. dr. M. Messinija, ki je tudi tokrat med svojim govorom večkrat menjal pogovorni jezik. Svoj referat je začel v italijanski, nadaljeval v francoščini, nato v nemščini in angleščini, da bi ga zaključil zopet v italijanski. Ob tej priložnosti sem se spomnil, da se še vedno nisem naučil esperanta, kot svetovnega jezika, ki si pa nikakor ne more pridobiti potrebne veljave. Torej sem si zapisal v beležnico: esperanto, po povratku. Količ nespornost bi odpadlo in koliko izdatkov zaradi prevajanja bi lahko prihranili v svetovnem merilu!

(Dalje)

Cannes — mesto kongresa za balneologijo

Slovensko ljudsko gledališče Celje

Petek, 16. decembra ob 18. uri:
A. Dumas: TRIJE MUSKETIRJI. Gostovanje v Hrastniku.

Sobota, 17. decembra ob 20. uri:
Agatha Christie: MISELOVKA. Gostovanje v Libolah.

Nedelja, 18. decembra ob 10. uri:
Ivan Cankar: ZA NARODOV BLAGOR: 2. mladinski nedeljski abonma in izven.

Nedelja, 18. decembra ob 15.30 uri:
A. Dumas: TRIJE MUSKETIRJI. Nedeljski popoldanski abonma in izven.

Torek, 20. decembra ob 18. uri:
A. Dumas: TRIJE MUSKETIRJI. Gostovanje v Storah.

Torek, 20. decembra ob 11.30 uri:
Agatha Christie: MISELOVKA. Zaključena predstava za Šolski center Borisa Kidriča.

Sreda, 21. decembra ob 19.30 uri:
A. Dumas: TRIJE MUSKETIRJI. Gostovanje v Velenju.

Četrtek, 22. decembra ob 17. uri:
M. Šurina: DEDEK MRZ. 3. šolski abonma.

Četrtek, 22. decembra ob 19. uri:
A. Christie: MISELOVKA. III. mladinski abonma in izven.

Petek, 23. decembra ob 10. in 12. uri:
M. Šurina: DEDEK MRZ. Gostovanje v Trbovljah.

Sobota, 24. decembra ob 19.30 uri:
Karin: RASOMON. Gostovanje v Slovenski Bistrici.

Nedelja, 25. decembra ob 10. uri:
Karin: RASOMON. 2. mladinski nedeljski abonma in izven.

ZAHVALA

Od nenadni in boleči izgubi našega dobrega nepozabnega moža, očeta, starega očeta, brata, tasta in svaka

Ivana Stepišnika

se najlepše zahvalujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so ga spremenili na njegovi zadnji poti in mu darovali številne vence in cvetje ter s toplimi besedami sočutja ustmeno ali pisмено izrekli sožalje. Posebno pa smo hvaležni prostovoljnemu gasilskemu društvu Drešinja vas za zadnje spremstvo, ter čč. duhovščini in vsem dobrim sosedom, ki so nam pomagali ob teh bridkih trenutkih.

Zalujoči: žena Milka, sin Milan z družino, hčerka Elica z družino, brat Franci z družino ter ostalo sorodstvo.

Gorica pri Zalogu, Drešinja vas, dne 14. 12. 1966.

NAJLEPŠE
DARILO ZA
VAŠE ZNANCE,
SORODNIKE IN
PRIJATELJE
V TUJINI JE

**CELJSKI
TEDNIK**

RAZNO

MONTAZNE garaže izdelujem. Za naročila se priporoča: Franc Blac, Mariborska c. 44 a, Cementine.

OTROKA vzamem v celodnevno oskrbo. Naslov v upravi lista.

LOKAL vzajem in najem. Javite na telefon: 21-73 po 14. uri.

ELVOTERM električna postelja blazina, z jamčeno domači izdelki nudi: najprijetnejši zaključek dneva ko ležemo v toplo posteljo, pri tem pa ne trošimo lastnih kalorij za segrevanje. Počitek je s tem ojačan in podaljšan, ker nastopi v trenutku ko ležemo v toplo posteljo.

KREDITNA BANKA CELJE

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. SVETOVALCA ZA DEVIZNE POSLE,

pogoji: visoka šolska izobrazba in 4 leta prakse na ustreznih delovnih mestih ali višja šolska izobrazba in 8 let prakse na ustreznih delovnih mestih;

2. DVA REFERENTA V DEVIZNEM ODDELKU,

pogoji: srednja šolska izobrazba in najmanj 3 leta prakse na ustreznih delovnih mestih;

3. DVA KREDITNA REFERENTA,

pogoji: višja šolska izobrazba in 3 leta prakse na ustreznih delovnih mestih ali srednja šolska izobrazba in 6 let prakse na ustreznih delovnih mestih;

4. DVA REFERENTA ZA ODPLACILNO SLUŽBO,

pogoji: srednja šolska izobrazba in 2 leti prakse na ustreznih delovnih mestih.

Osební dohodek za delovno mesto pod 1 po dogovoru, za ostala delovna mesta po pravilniku o osebnih dohodkih.

Prošnje z dokazili o šolski izobrazbi in zahtevani praksi je vložiti osebno pri Kreditni banki Celje, Vodnikova 2.

Razpis velja 15 dni po objavi, razen za delovno mesto pod 1 do dopolnitve.

Cestno podjetje v Celju razpisuje prosto delovno mesto

Vodje gradbene operative

POGOJI:

Diplomiran gradbeni inženir z 10-letno prakso, ali gradbeni tehnik s 15 letno prakso v cestni službi.

Nastop službe takoj ali po dogovoru.

Osební dohodek po pravilniku o OD.

Vsi ostali pogoji po dogovoru.

Ponudbe z dokazili sprejema kadrovski oddelek podjetja 15 dni po objavi v časopisu.

1171 ČASOPISOV

IZHAJA V SFRJ

VENDAR LE EDEN

TUDI VI STE VABLJENI

V CELOVEC

letošnji spektakl poln lepote, razkošnih barv in atraktivnega drsnosti je bogat, kot še nikoli. Rezervirajte si sedeže v enem od udobnih IZLETNIKOVIH avtobusov, ki bodo vozili v Celovec non-stop. Prijave sprejemajo poslovalnice IZLETNIKA — v Celju, Mozirju, Velenju, Krškem in Krapini.

IZLETNIK VABI NA DRŠALNO REVILJO

ŽIVINOZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Od 17.—24. decembra 1966
Marjan Tiselj,
veterinar, Celje,
Savinjska 3/II
(Savinjsko nabrežje)
tel. 28-71

VELIKO SILVESTROVANJE

v Rogški Slatini
priredi Zdraviliško gostinsko
podjetje v obratih Slovenski
dom in Pošta. — Rezervacije
pošljite na naslov podjetja.

TURISTIČNE OBJAVE

PROSTE KAPACITETE

Na celjskem turističnem področju je v vseh krajih dovolj prostih mest. Potrebne so le rezervacije za hotel Celeo, Evropo in Pako ob sobotah. Za noveletne praznike pa že zdaj sprejemajo rezervacije v vseh turističnih krajih.

PREVOZNOST CEST

Vse ceste na našem področju so redno vzdrževane in prevozne. Zorana je tudi cesta na Celjsko kočo, Svetino in Goro Oljko.

PRIREDITVE — SILVESTROVANJA

Silvestrovanje prirejajo prav v vseh krajih na našem turističnem področju, seznam silvestrovanj berite v Turističnem uradu Celje. V hotelu PAKA v Velenju je vsak večer razen ponedeljka mednarodni barski program.

GIACOMO VATOVEC SUCC

TRST, Via Torrealbanca 19 — najstarejša tržaška slovenska izvozna tvrdka prodaja po najugodnejših cenah: pralne stroje, peči na plinsko olje, peči za centralno kurjavo, štedilnike, hladilnike in stroje za umivanje posode.

CANDY — REX — ZOPPAS — CASTOR — IGNIS —
— INDESIT — C. G. E. — TRIPLEX — SABIANA

MOTORNE KOSILNICE IN DRUGI POLJEDELSKI STROJI PO NAJUGODNEJŠIH CENAH.

OBISČITE NAS ALI NAM PISITE ZA PROSPEKTE!
POSREDUJEMO KATERIKOLI NAKUP IZ INOZEMSTVA!
Devizni račun št. 15900 pri Banca Nazionale Lavoro — Trieste.

Hotel

EVROPA

HOTEL EVROPA CELJE — TELEFON 20-18, 20-19 VABI NA VELIKO SILVESTROVANJE 1966-67 V VSEH PROSTORIH HOTELA.

CENA REZERVACIJE PO OSEBI 15 N-DIN.

CENA MENUJA 40 N-DIN ALI PROSTA KONSUMACIJA (SKUPAJ 55 N-DIN).

IZREBANIH BO 10 NAGRAD. GOSTE BOSTA ZABAVALA DVA ORKESTRA.

REZERVACIJE SPREJEMA VSAK DAN SEF STREZBE TOVARISICA PAVLA TANSEK.

Rebalans proračuna občine Celje

V torek je občinska skupščina v Celju razpravljala in sprejela rebalans proračuna. Občinska skupščina pa želi s spremembami seznaniti tudi vse občane, zato objavljamo gradivo, ki so ga odborniki potrdili.

Sprememba proračuna občine Celje za leto 1966 je pravzaprav konkretizacija že v septembru sprejetega sklepa občinske skupščine o 12,5 odstotni proračunski omejitvi. S to spremembo se bodo dohodki in izdatki proračuna naše občine zmanjšali za 2.965.693 N-dinarjev, ali 8,8 odstotka. Najpomembnejši izpad dohodkov je še vedno pri prispevkih iz osebnega dohodka — za 13,4 odstotka — in to predvsem zaradi odnosa prispevka iz osebnega dohodka na ostale občine in tudi zaradi zmanjšanja delovne sile. Dohodki od davkov bodo predvidoma preseženi za 1,3 odstotka, medtem ko bo pomembnejše zmanjšanje dohodkov tudi pri taksah in to za 20,2 odstotka.

Ob rebalansu izdatkov proračuna je občinska skupščina upoštevala, da bodo proračunski potrošniki, ki imajo poseben družbeni pomen, najmanj prizadeti. Zato so z rebalansom zagotovili sto odstotna sredstva za dejavnost osnovnih šol, medtem ko bi sredstva za šolski sklad II. stopnje zmanjšali za 12,5 odstotkov. Ta izpad pa naj bi nadomestili iz sredstev, ki jih gospodarske organizacije prispevajo za strokovno šolstvo — to je 1 oziroma 1,5 odstotka od osebnih dohodkov. Zmanjšanje sredstev za predvojaško vzgojo znaša le 3 odstotke, to pa predvsem zaradi že porabljenih sredstev za taborniške obveznikov predvojaške vzgoje. Sredstva za kulturno dejavnost se zmanjšajo za 12,8 odstotkov, za dejavnost socialnega varstva pa je zmanjšanje za 8 odstotkov. Kljub temu, da je naša občina v primerjavi z ostalimi občinami v republiki na enajstem mestu pri porabi proračunskih sredstev za to dejavnost, so potrebe vedno večje. Povečali so se izdatki za oskrbovanje v domovih in izdatki v mladinskih domovih, poleg tega pa so morali poravnati iz sredstev tekočega leta še neporavnane obveznosti preteklega leta v višini 2.350.068,00 N-dinarjev. Sredstva za zdravstveno varstvo so omejevali za 9,3 odstotka, drugače pa je s komunalno dejavnostjo. Tu znaša omejitev 19,4 odstotka. Nekatera dela bo zato treba odložiti za kasnejše obdobje. Naša skupščina je v primerjavi z denarjem, ki so ga za to dejavnost potrošili v drugih občinah v naši republiki, na četrtem mestu. Za delo državnih organov je zmanjšanje teh dohodkov za 11,1 odstotek. Z rebalansom pa so zagotovili sto odstotna sredstva občinskemu sodišču, predvsem zaradi novih sodniških delovnih mest in pa prenoša pristojnosti. Po trošenju sredstev za delo državnih organov smo v naši republiki na zadnjem mestu z 12,3 odstotki celotnega proračuna. Občinski upravi so se zmanjšala sredstva za 12,5 odstotka. Tudi v tej potrošnji je celjska občina med zadnjimi v republiki, saj je na 59. mestu.

Sredstva za dejavnost krajevnih skupnosti so zdaj zmanjšana za 11,9 odstotka, za dejavnost družbenih organizacij pa za 12,5 odstotka. Za to dejavnost gre v naši občini le 1,8 odstotka vseh proračunskih sredstev, medtem ko dajejo druge slovenske občine v povprečju 2,5 odstotka proračunskih sredstev.

Za 12,5 odstotka so zmanjšana tudi sredstva za negospodarske investicije, s tem, da znotraj negospodarskih investicij nekaterim postavitkam zagotovijo sto odstotne zneske, druge pa so zmanjšali za več kot 12,5 odstotkov. Takšno zmanjšanje je bilo mogoče izvršiti le z refundacijo nekaterih obveznosti (iz naslova stanovanjske izgradnje) od stanovanjskega podjetja. Občina daje za negospodarske investicije 11,9 odstotkov vseh proračunskih sredstev in je s tem na sedmem mestu v republiki.

Sredstva za negospodarske posege so zmanjšana za 11,9 odstotkov. Sto odstotne zneske je bilo treba zagotoviti za regres za mleko, nekoliko bolj pa so zmanjšali sredstva za avtobusne vozovnice. Nekoliko se je povečala postavka za plačilo obveznosti iz preteklih let in to predvsem zaradi kasneje dospelih računov iz leta 1965. Nerazporejeni dohodki oziroma proračunska sredstva pa so z rebalansom zmanjšali za 31,2 odstotka.

Res je, da bo to zmanjšanje v glavnem prizadelo vse dejavnosti, res pa je tudi, da prav na tem področju proračunske potrošnje še vedno ni vseh tistih prizadevanj, ki jih je pred nas postavila gospodarska in družbena reforma. Ugotoviti moramo še, da bo mogoče zagotoviti več sredstev tistim proračunskim potrošnikom, ki jim gre posebna družbena skrb, le s temeljito selekcijo proračunske potrošnje.

REBALANS DOHODKOV PRORACUNA OBCINE CELJE ZA LETO 1966

Vrsta dohodkov	Prvotni plan	Rebalans		Plan po rebalansu
		+	-	
Prispevek iz OD iz gospodarstva	15.286.760	—	2.186.760	13.100.000
Prispevek iz OD iz negospodarstva	4.311.640	—	741.640	3.570.000
Prispevek iz OD od kmet. dejav.	600.000	—	40.000	560.000
Prispevek iz OD obrtnikov in drugih zaseb. dejavnosti	1.200.000	120.000	—	1.320.000
Prispevek iz OD intelektual. storitev	20.000	10.000	—	30.000
Prispevek iz OD avtorskih pravic	20.000	—	—	20.000
Prispevek od skupnih dohodkov občanov	100.000	—	50.000	50.000
Skupaj prispevki:	21.538.400	130.000	3.018.400	18.650.000
Davek od prometa blaga na drobno	7.400.000	—	100.000	7.300.000
Davek od alk. pijač	1.750.000	—	—	1.750.000
Prom. davek od zasebnikov	700.000	150.000	—	850.000
Prom. davek od nepremičnin	50.000	10.000	—	60.000
Davek od dohodka od stavb	140.000	35.000	—	175.000
Davek od dohodka od premož. in prem. pravic	5.000	20.000	—	25.000
Davek na dopol. delo dr.	70.000	10.000	—	80.000
Davek na dediščine in darila	5.000	10.000	—	15.000
Skupaj davki:	10.120.000	235.000	100.000	10.255.000
Upravne takse	600.000	—	196.000	404.000
Komunalne takse	20.000	30.000	—	50.000
Sodne takse	600.000	—	80.000	520.000
gospodarskih organizacij	—	15.945	—	15.945
Skupaj takse:	1.220.000	30.000	276.000	974.000
Prispevek iz dohodka Denarne kazni	5.000	—	5.000	—
Skupaj dohodki po posebnih zveznih predpisih	5.000	15.945	5.000	15.945
Razni drugi dohodki	200.000	—	100.000	100.000
Dohodki po ZR	699.700	—	—	699.700
Dohodki iz prej. let	—	122.762	—	122.762
Skupaj ostali dohodki in prenešana sredstva	899.700	122.762	100.000	922.462

REKAPITULACIJA

Skupaj prispevki	21.538.400	130.000	3.018.400	18.650.000
Skupaj davki	10.120.000	235.000	100.000	10.255.000
Skupaj takse	1.220.000	30.000	276.000	974.000
Skupaj dohodki po pos. zveznih predpisih	5.000	15.945	5.000	15.945
Skupaj ostali dohodki in prenešana sredstva	899.700	122.762	100.000	922.462
S k u p a j	33.783.100	533.707	3.499.400	30.817.407

REBALANS IZDATKOV PRORACUNA ZA LETO 1966

Glavni in bližnji namen	Prvotni plan	Rebalans		Plan po rebalansu
		+	-	
01 Dejavnost šol				
Občinski šolski sklad	9.720.000	—	—	9.720.000
Šolski sklad II. st.	2.610.000	—	326.250	2.283.750
Civilna zaščita	20.000	—	2.500	17.500
Predvojaška vzgoja	190.000	—	5.000	185.000
01 Skupaj	12.540.000	—	333.750	12.206.250
02 Kulturno prosvetna dejavnost				
Sklad za zn. in kult.	2.300.000	—	287.500	2.012.500
Sklad za tel. vzgojo	592.500	—	74.063	518.437
Zavod za ped. službo	120.000	—	15.000	105.000
Zavod za inform. dej.	200.000	—	25.000	175.000
Krediti in štipend.	100.000	—	12.500	87.500
Kulturni spomeniki	55.000	—	15.000	40.000
02 Skupaj	3.367.500	—	429.063	2.938.437
03 Socialno skrbstvo				
Socialni sklad	2.600.000	—	200.000	2.400.000
Sklad za inv. in b.	425.000	—	53.125	371.875
Obč. center za soc. d.	180.000	—	—	180.000
03 Skupaj	3.205.000	—	253.125	2.951.875
04 Zdravstveno varstvo				
Zdravstveni center	82.000	—	7.595	74.405
05 Komunalna dejavnost				
Zavod za pož. varnost	380.000	—	47.500	332.500
Zavod za kataster	138.700	—	17.337	121.363
Vzdrž. pokopališč	27.000	—	3.375	23.625
Javna razsvetljava	130.000	—	16.250	113.750
Članarine	20.000	—	3.976	16.024
Ankete — popisi	2.500	—	2.500	—
Objave in oglasi	16.000	—	2.000	14.000
Vzdrž. obč. zgradb	75.000	—	19.375	55.625
Ureditev post. LM	30.000	—	—	30.000
Stroški plač. prometa	35.000	5.000	—	40.000
Prisp. za Skopje	65.000	—	8.127	56.873
06 Skupaj	4.249.700	45.000	503.201	3.791.599
11 Dejavnost krajevnih skupnosti				
Krajevne skupnosti	800.000	—	94.918	705.082
12 Dejavnost družbenih organizacij				
Obč. komite ZKS	30.000	—	3.750	26.250
Obč. odbor SZDL	166.000	—	20.750	145.250
Obč. odbor ZB	167.000	—	20.875	146.125
Obč. komite ZMS	111.000	—	13.875	97.125
Gasilska zveza	50.000	—	6.250	43.750
Ostala društva	120.000	—	13.724	106.276
12 Skupaj	644.000	—	79.224	564.776

Glavni in bližnji namen	Prvotni plan	R e b a l a n s		Plan po rebalansu
		+	-	
13 Negospodarske investicije				
Obvez. po posojilih	2.900.000	—	425.531	2.474.469
Financiranje stanov. kmetov — borcev	70.000	—	—	70.000
Gradnja šole štore	1.000.000	—	68.984	931.016
Ostale negosp. inv.	230.000	—	30.000	200.000
13 Skupaj	4.200.000	—	524.515	3.675.485
Geodetske izmere	45.000	65.000	—	110.000
Urban. načrti	230.000	—	58.750	171.250
Kopalnice	25.000	—	3.125	21.875
Vzdrž. strug	150.000	—	98.750	51.250
Vzdrž. mostov	163.475	—	60.434	103.041
Obnova cest in ogr.	34.462	—	14.343	20.319
Zimska služba	40.000	—	4.500	35.500
Obnova podpro. zid.	75.000	—	32.510	42.490
Razni kom. objekti	110.000	—	49.750	60.250
Ureditev konjačije	3.500	—	—	3.500
Krasitev mešta	10.000	—	1.250	8.750
Sanacija plazov	177.000	—	122.125	54.875
Pleskanje ul. preh.	62.000	—	7.750	54.250
Vzdrž. cest IV. reda	181.880	—	22.735	159.145
Obnova fasad	3.500	5.500	—	9.000
Regulacija voda	949.503	—	77.043	872.460
05 Skupaj	2.936.220	70.500	637.527	2.369.193
06 Delo državnih organov				
Uprava skupščine	2.783.550	—	348.044	2.435.506
Uprava notr. z.	286.450	—	35.804	250.646
Obč. sodišče	504.900	—	—	504.900
Obč. pravobranilstvo	45.000	—	5.625	39.375
Obč. tožilstvo	77.000	—	9.625	67.375
Zavod za cene	37.000	—	4.625	32.275
OD voljenih predstav.	111.600	—	13.950	97.650
Nagrade čast. mešč.	25.700	—	14.200	11.500
Potni stroški voljenih organov	10.000	—	1.250	8.750
Stroški šej in kom.	40.000	20.000	—	60.000
Stroški zborov voliv.	35.000	—	34.100	900
Stroški proslav in drugi stroški	50.000	20.000	—	70.000
14 Gospodarski posegi				
Regres za mleko	180.000	—	—	180.000
Regres za vozovnice	160.000	—	40.000	120.000
14 Skupaj	340.000	—	40.000	300.000
15 Vlaganje v rezervni sklad				
Vlaganje v rez. sklad	337.831	—	29.657	308.174
16 Prorač. obveznosti iz preteklih let				
Prorač. obveznosti iz preteklih let	460.488	—	46.066	506.554
18 Nerazporejeni dohodki				
Teoča prorač. rezerva	620.431	—	194.854	425.577
S k u p a j :	33.783.100	115.600	3.081.193	30.817.407

KREDITNA BANKA CELJE S SVOJIMI ENOTAMI V CELJU, ZALCU, MOZIRJU, VELENJU, SOSTANJU, SLOVENJ GRADCU, DRAVOGRADU, RAVNAH NA KOROSKEM, PREVALJAH, MEZICI, RADLJAH OB DRAVI, SLOVENSKI BISTRICI, SLOV. KONJICAH, ROGASKI SLATINI, SMARJU PRI JELSAH, SENTJURJU PRI CELJU, BREZICAH, SEVNICI IN LASKEM objavlja

Novo veliko nagradno žrebanje ZA VEZANE VLOGE

NAGRADE:	
AVTO FIAT	3 motorne kosilnice
5 superavtomatičnih pralnih strojev	televizor
10 koles	10 tranzistorjev
2 fotoaparata »KIJEV«	3 mopedi
	3 šivalni stroji
	2 peči na olje

Pri nagradnem žrebanju bodo upoštevani vsi vlagatelji, ki bodo pri kateri koli naši poslovni enoti v času od 20. decembra 1966 do 15. aprila 1967 vložili in vezali najmanj 500 N-din za dobo nad 24 mesecev ali 1000 N-din za dobo nad 12 mesecev.

VEZANE VLOGE OBRESTUJEMO OD 7-7,5%.

Žrebanje bo v začetku meseca maja 1967

Želite svoje stanovanje, svoj dom?

hrani KREDITNA BANKA CEJE in njene poslovne enote! Posebno namensko varčevanje za gradnjo individualnih hišic, stanovanj v blokih ter obnovo stanovanj je rešitev vašega problema. Večja kot je hranilna vloga, večji je delež Kreditne banke, s katerim je soudeležena pri gradnji, nakupu ali obnovi vašega doma. Delež lahko doseže tudi 300 odstotkov... Premislite: ključ za rešitev vašega problema je hkrati tudi ključ vašega doma!

KREDITNA BANKA CELJE S SVOJIMI POSLOVNIMI ENOTAMI V CELJU, ZALCU, MOZIRJU, VELENJU, SOSTANJU, SLOVENJEM GRADCU, DRAVOGRADU, RAVNAH NA KOROSKEM, PREVALJAH, MEZICI, RADLJAH OB DRAVI, SLOVENSKI BISTRICI, SLOVENSKIH KONJICAH, ROGASKI SLATINI, SMARJU PRI JELSAH, SENTJURJU PRI CELJU, BREZICAH, SEVNICI IN LASKEM.

ZANJ: Preoblečeni steklenici. Kos lepega froitirja, pisan trak, malo spretnosti...

DONAČI PRAZNIK

Tako! Silvestrovali bomo doma! Ko smo na družinskem posvetu ugotovili, da bi naju Silvestrova noč kje zunaj prikrajšala za najmanj 20 tisočakov — silvestrov menu okrog 7 tisoč za enega, potem pa še vse ostalo — sva se odločila za drugo možnost. Silvestrovali bomo doma!

Seveda ne bomo sami! Povabili bomo dva, tri prijatelje z njihovimi zakonskimi družicami, pa morda še starše, če ne bodo kako drugače preživeli zadnjega dneva v letu in — družba je sestavljena! Kaj pa zdaj? Najin dom mora biti tisti večer, drugačen kot običajno. Za to bo poskrbela novoletna jelka, ki jo bom postavila v kot pri oknu, pa tudi nekatere druge drobnarije. Na lestenec bova obesila venec iz smrečja ali iz borovih vej in nanj pripela raznobarne sveče in okraske, ki bodo ostali od novoletne jelke. Smrekove vejice bom zataknila tudi za slike, tiste skledice in skodele, ki ponavadi prazne stojijo v vitrini, pa bom napolnila s smrečjem in mahom in vtaknila v sredino debelo svečo. Sploh bodo na Silvestrov večer v glavnem gorele sveče; lepše in slovesneje bo, pa še dim, ki ga bodo k pristnejšemu vzdušju prispevali naši možje iz cigaret in pip ne bo tako občuten. Sveča ga bo namreč »vsrkala«. Pa še nekaj sem se spomnila. Kolikor bo gostov, toliko lepih storžev bom izbrala iz zelene zaloge. Prebarvala jih bom s srebrno bronzo, okrasila s pentljo in položila na prtiček h krožniku. To bo tudi novoletna darilce za najine goste. Lahko bi ga sicer zamenjala s svečo cvetlica, majhna servietka, lepo zaviti bonbon, ali kaj podobnega. Tako, to smo opravili!

Zdaj pa miza! V mnogih družinah bodo nanjo prinesli kolone in to je prav gotovo najbolj čudovita rešitev. Gospodinja se bo ob tej priložnosti postavila tudi z domačo potico in svojim najboljšim pecivom, gostom pa bodo postregli s pristno domačo kapljico. S toplo večerjo pa je veliko dela in ponavadi se potem zgodi, da je gostiteljica vso noč vprežena v nešteto drobnih opravil. Naslednje jutro je zato dvakrat bolj zbita kot običajno in prav malo lepega ji je pustil Silvestrov večer. Zato se bomo rajši odločili za hladno večerjo. Pripravili bomo pošten, pladenj obloženih kruhkov najrazličnejših oblik — kruh bomo malo prepekli, da se bo bolje »držal« — na oval pa naložili narezek iz najrazličnejših vrst hladnega mesa. Vse bo treba seveda primerno okrasiti in pri tem lahko sprostim vso svojo domišljijo. Seveda pa je za to treba imeti dovolj časa, zato je prav, če se bomo pripravljala mize lotile že zelo zgodaj popoldne. Če pa bi vendarle radi postregli s čim toplim, bo to obara iz

kokošje drobovine, ki jo bomo servirali v jutranjih urah. Odlično zdravilo proti mačkul! Na mizi seveda ne sme manjkati peciva, ki ga bomo za to priložnost spekli že prejšnji dan, servirali pa ga bomo h kavi in punču, medtem ko je treba k vinu postreči s slanin pecivom — paličicami, prestami, slanimi keksi in podobno.

Najbolje je, da vsa jedila zložimo na mizo, ki jo postavimo tako, da si bo vsak lahko postregel sam. Za to lahko porabimo kuhinjo, ki jo seveda primerno uredimo. To, da bo na mizi najboljši prt, je seveda razumljivo, pa tudi porcelan, ki ga le nekajkrat na leto potegnemo iz omare, bo našel tu svoje mesto.

Pijačo moramo imeti bolj pri roki. Če je na razpolago servirna mizica, bo prišla zelo v poštev. Sicer pa lahko »preoblečemo« dva kuhinjska stola in nanju naložimo vse potrebne steklenice in kozarce. Morda bi postregli tudi s kakšnim cocktailom. Na primer: Martini pripravimo iz kozarčka vermuta, dveh ali treh kozarčkov gina, nakar oboje dobro premešamo in dodamo pijači led. Serviramo s koščkom limonine lupine ali z oljivo. Na palubi: dva kozarčka ruma, kozarček šerija, kavna žlička limoninega soka. Pijačo dobro zmešamo z ledom in jo precedimo v kozarce. Američano: dva kozarčka vermuta in kozarček bitra vlijemo v večji kozarec. Dodamo kocko ledu in košček limonine lupine. Napolnimo s sodavico. In še brezalkoholni cocktail Eggnog: jajce, velika žlica sladkorja, ščepec soli, ščepec vanilijevega sladkorja, mleko. Jajce stepemo s soljo in sladkorjem, zlijemo to v visok kozarec in ga napolnimo z mlekom. Ponudimo dobro premešano.

Torej, za pijačo in poln želodec smo poskrbeli. Kaj pa bomo počeli? Najprej dva rešna nasveta: ugasnili bomo televizor in odstopili njegovo mesto, dobremu, staremu radiu in gramofonu! Moški bodo kvartopirili ob drugi priložnosti, nocoj bodo za spremembo ljubeznivi! Prav gotovo vsakdo pozna kakšno družabno igro. Le na dan s spretnostimi! Sicer pa — med dobrimi prijatelji tudi besed ne zmanjka.

In ko bo polnoč, bomo odprli steklenico penecnega vina. To bo storil mož, da si ne bom pokvarila svečane obleke. Kajti, v hiši imam goste, ki me lahko, tako za spremembo, enkrat vidijo brez predpasnika!

Na novega leta dan se ne bom lotila parketa. To bom storila kasneje in prav nič mi ne bo žal, če bom morala po njem nekoliko odločneje potegniti. Takrat jim vendar nisem mogla ponuditi copat in vsi so mi bili zato hvaležni! Le sosedje, ki stanujejo pod nami, morda ne, toda upam, da mi bodo oprostili!

Če ni pri hiši svečnikov, si pomagamo z lepo oblikovanimi steklenicami, ki se potikajo v vsakem stanovanju.

Praznični nasveti

Novoletna jelka se ne bo lahko hitro ospalala, če jo bomo hranili v hladnem prostoru in jo dva ali tri dni pred okrasitvijo postavili v vedro vode, ki smo ji primešali glicerin (na liter vode, dve do tri žlice glicerina).

Če je sveča predebela, jo stanjšamo tako, da jo damo — samo konec sveče — za nekaj trenutkov v vročo vodo, nato pa jo bomo lahko poljubno oblikovali.

Smrekove storžke najprej operemo in nato večkrat potopimo v nasičeno solno raztopino. Ko se posušijo, so taki, kot bi pravkar padlo nanje lvice.

Na dovolimo otrokom, da sami prilepijo »rakete« in svečke. Vata se še prehitro vnameta.

Tla pod novoletno jelko zavarujemo z močnejšim papirjem, ki ga zakrijemo s smrekovimi vejicami.

Cocktail Gianni pripravimo tako, da vzamemo za kozarec pijače sok polovice limone, 30 g ruma, žlico sladkorja. Dobro zmešamo, ponudimo hladno, kozarec pa okrasimo s kolobarčkom limone.

DARILA

VSO SREČO IN TOLE V SPOMIN!

Darila! Koliko veselja je z njimi. Ponavadi celo več takrat, ko dajemo! Ni treba, da so dragocena; celo bolj je, da niso. Morajo pa biti pristrčna in pokažejo naj naš odnos do tistega, ki ga bomo obdarovali. Najlaže je seveda ustreči otrokom, čeprav je tudi tu treba skrbno izbrati. Različna starost, različne igračke. Kocke, konjički na kolescih, majhni vozički in podobno so darilo za otroke do drugega leta starosti. Med tretjim in četrtem letom jim bomo kupili punčko, medvedka, lesena kladiva, tablo in kreda, majhen komplet kuhinjskih potrebščin — v teh starostih namreč zelo radi pomagajo — boben itd. Slikarice pridejo na vrsto nekoliko kasneje, prav tako so tudi domine, »Clovek ne ježi se« in podobne igrice primerne šele za šolske otroke.

Najtežje je vsekakor z »njimi«. Gumbi, kravate in srajce so običajna darila. Predlagamo nekoliko spremembe. »Oblečeno« steklenico z njegovim monogramom, etui za očala, šal, ki smo ga spletli na skrivaj. Ker je minilo obdobje, ko je smela gospodinja postaviti na mizo samo komplet servisa, lahko prijateljici podarimo eno samo lepo skodelico, dva kozarca, dve brisači, stekleno figurico iz prodajalne s stekleno, srebrno žličko in podobno. V posodo lahko naložimo kaj sladkega, vse skupaj lepo okrasimo in storili bomo veliko veselje!

PRIJATELJICI: Lepa skodelica z zametno pentljo, v skodelici nekaj čokoladnih bonbonov, kak okrasek...

V goste gremo

Povabljeni smo na domače Silvestrovanje. To ni čisto običajen obisk, zato velja tudi nekaj pravil. Nič hudega ne bo, če bomo prijateljici, gostiteljici, nekoliko pomagali pri pripravljavanju številnih drobot. Če pa bo to le odklonila, smemo kaj prinesiti s seboj: steklenico dobrega vina, zavitek doma narejenega peciva, sadje in skromno darilo.

Pozvonili bomo točno ob določeni uri, pohvalili lepo urejen dom, in korajžno spili aperitiv. Ponujenega se ne bomo branili kot majhna punčka, saj bi morda s tem lahko ustvarili vtis, kot da nam vsebina pladnja ni všeč. Prtiček bomo uporabili, saj je temu namenjen. Na mizo pa ga bomo potem položili nepravilno. Kozarca ne prijamemo z rokavico in če že po nesreči kaj polijemo, tega ne brišemo z robcem. Sploh je najbolje, če ostanemo mirni, pa bodo taki tudi ostali. Ne govorimo preglasno, ker imajo naši gostitelji ponavadi tudi sosede. Pijmo zmerno in pazimo, da ne bo soseda sedela pri praznem kozarcu.

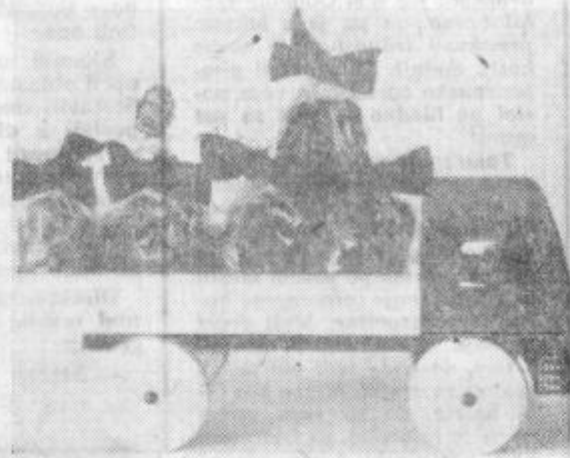
Tudi otroci - predvsem oni

Da, tudi otroci bodo praznovali, zlasti oni! Novoletna jelka je njihov praznik, tega ne bi smeli pozabiti, četudi je v teh dneh še toliko skrbi! K sreči so najmlajši z malim zadovoljni in bodo mnogi navdušeni že ob lepi, svetleči se novoletni jelki in skromnem darilcu. Doma bomo novoletno jelko okrasili že kak dan pred Silvestrovim. Takrat bo več časa in se bomo laže posvetili njihovu velikemu veselju. Okrasili jo bomo skupaj in ko bo vse na svojem mestu, bomo počakali dedka Mraza. Za ta visok obisk se bomo seveda tudi oblekli slovesneje, pa četudi se dedek Mraz ne bo pokazal. Darila, namenjena otrokom, morajo biti lepo zavita, saj znajo otroci to neverjetno hitro opaziti. Lahko so skromna in poskusimo z njimi zadeti vsaj eno izmed mnogih otroških želja.

Na otroško praznovanje lahko povabimo tudi sosedove otroke, pri-

pravimo jim majhno pojedino in za vsakega simbolično darilce. Res, nekaj več denarja, pa tudi nekaj parov veselih oči več!

Če bo dedek Mraz obiskal šolo ali vrtec, v katerega hodi naš najmlajši, mu bomo seveda omogočili, da se bo sprejema udeležil. Za to

OTROKU: Igrača primerna starosti otroka je hkrati posoda, v katero damo nekaj sladkarij...

priložnost ga bomo naučili novo pesmico in mali junak jo bo ponosno povedal bradatemu, velikemu prijatelju.

Ni treba, da bi otroci kupovali novoletna darila svojim učiteljem ali vzgojiteljem. Razložimo jim, da je veliko bolj primerno, če se mu za skrb vsi skupaj oddolžijo s šopkom rož, saj bo tudi »tovarišici« to veliko bolj všeč.

Tisto popoldne, ki smo ga določili za otroško praznovanje, pustimo skrbi in težave, poskusimo biti otroci in zavedajmo se, kako velikega pomena je zanje ta dan.

ZGODBA AMERIŠKEGA PILOTA, KI MORDA

UŠEL IZ PEKLA

Dieter Dengler, po rodu Nемеc, je 1957 odšel v Ameriko, kjer je postal pilot. Bil je eden izmed tistih, ki združujejo militarističnega duha z denarno vnamo in iščejo potešitve svoje človeške neznanosti v uničevanju ljudi, v barbarski vietnamski vojni. Svojo avanturo bi bil skoraj plačal s smrtjo, a je ni in tako ga štejejo danes Američani kot prvega pilota, ki se mu je spomladi 1966 posrečil pobeg iz severnovietnamskega ujetništva. V prihodnjih številkih bomo objavili najzanimivejše odlomke iz njegove obširne pripovedi.

USODNI POLET

Ponoči 1. februarja nisem mogel zatisniti očesa. Bil sem nemiren, kajti ob šestih zjutraj bi moral poleteti proti ciljem Severnega Vietnamu. Za seboj sem imel že tri tedne poletov; vsakokrat smo se vračali na letalonosilko Ranger, zasidrano nekje v južnokitajskem morju vsega kakšno uro poleta od obale. Letali smo ob treh ponoči in ob šestih zjutraj, vseskozi, vsak dan. Letala s nam polnili z bombami in municij-

jo, študirali smo zemljevide. Na Rangerju ni bilo nikoli miru.

Le piloti, ki so se vračali, so bili tiho. Bili so vznemirjeni in blede. Metalji so se na postelje, kajti vsega je bilo preveč. Delali so se, kakor da spijo, dokler v resnici niso zaspali.

Polet 1. februarja ob devetih dopoldne naj bi bil moj prvi polet čez Severni Vietnam. Vedel sem marsikaj: da imajo radar in rakete; da je nevarno in vroče. Vedel sem tudi, da je možnost, da umrem, toliko večja. Najraje bi bil govoril s svojima tovarišema v kabini, vendar ju nisem hotel motiti, kajti ukvarjala sta se z enakimi mislimi. Ranger je vso noč plula proti severu, proti tongkinkskemu zalivu. Ob pol šestih sem vstal in zajtrkoval. Potem je bilo vse kot steer: navodila, vremensko poročilo, cilj, ki sem ga moral vrisati v zemljevid. Motorji so brneli oglušujoče. Obšel sem svojo letalo — bilo je sito kakor jaz — bomb in vsega, kar je potrebno. Čeprav ima samo en motor, ponese več bomb kakor tip B 25; skratka, močna mašina.

Ko je bila ura devet, so nas, kot vedno, s katapultni pogladi z letalonosilke.

SOPROGI: Takšnole darilce je vrh vsega še malce hudomušno, češ, varčujmo za frizerja, toda soproga bo darila gotovo vesela. Domiselnemu soprogu ne bo težko izbrati darilazanjo, a da ne bo treba pregloboko seči v »reformirani žep«...

— Vi, kapetano Sutter, je rekel — ste moj prijatelj. Kot prijatelj vam svetujem, vam in vašim belim prijateljem, pustite tol spet se mu je zmrčil obraz. Glas mu je zazvenel svareče:

— Rumeno kamenje ni dobro. Nevarno je. Rumeno kamenje je last Velikega duha, ki prebiva v planinah. Rumeno kamenje je čarovnija zlega duha. Vsak, ki stegne roko po rumenem kamenju, mora umreti. Veliki duh je strašen. On požre, vsakega, ki se dotakne rumenega kamenja.

Indijanec je umolknil in dostojanstveno sedel k ognju. Sutter, njegovi gosti in delavci, so nekaj časa nemo zrl v ogenj. Vsi so poznali slikovito mešanico predstav in resnice v indijanskih govorih, toda vseeno so starčeve besede zapustile močan vtis. Vsak si je po svoje razlagal pomen indijančevega svarila. Nazadnje je eden od gostov le pretrgal glubo tišino.

— Ali ređci prijatelj ve, kje prebiva Veliki duh?

Preprosti Indijanec ni zaslutil, da je v vprašanju vse kaj drugega kot zanimanje za prebivališče indijanskih bogov. Zato je prikimal in ponosno pripovedoval:

— Njegovi wigwami so v jezeru, ki je polno rumenega kamenja. Jezero je daleč zgoraj med planinami. Vsak, ki tvega pot tja, kaj, se nikoli več ne vrne. Rekel sem, rumeno kamenje je zli čar.

Drugi dan je Sutter peljal svoje goste nazaj v trdnjavo, kjer so se urednik in prijatelja vkrcali na jadrnico in se vrnili v San Francisco. Kemble je v svojem časniku objavil članek, v katerem je opisal vse podrobnosti o svojem potovanju in poudaril, da je zlata verjetno le malo. Na koncu sestavka je opozarjal ljudi, naj se držijo svojega poklica, naj se ne pustijo zvabiti na tvegano pot pustolovščin.

Toda majhna iskrica je neozdravljivo ogrela človeška bitja. Njen blišč je širil skozi vse vasi in mesteca v Kaliforniji. Zlato! Ob Rio de los Americanos so našli zlato! Le skloniti se je treba in zajemati polna grgšča. Ogenj pohlepa se je širil. Zajel je ladje v pristaniščih, zanoril traperje in lovce v gozdovih, dvignil delavce na Sutterjevi farmi na pot, se zajedal dalje proti Oregonu, oplazil pionirje zahoda, ki so na vozovih prodirali iz Nove Anglije in iskali zemljo za naselitev.

Plamen je zajel ves svet. Zakladi in bogastvo čakata v Kaliforniji! Slava, sreča, pustolovščine, svobodno življenje in neizmerno bogastvo. Kar čez noč! Zlato, zlato, zlato!

III. CE ZVIŽGA VRAG...

Konec maja 1848 je novica o zlato prišla na ušesa županu v Montereyu. Ta proslavljeni mornariški oficir, Walter Colton,

bil hudo bolan. Colton je reveža pobaral: — Je kaj narobe, prijatelj? Vas zdeluje mrzlica? —

— Ne, Nimam mrzlice. Cisto nekaj drugega je. Pred dobro uro sem videl na dlani nekega dedca kos zlata, ki ni bil nič manjši od tele moje pesti, primojdnaj! Ko sem videl tisto oné, ki pa ni bilo moje, me je pri srhu zgrabilo v žolču kot kuga.

Mož je odkolovratil naprej in se opotekel za prvi hišni vogal. Colton je zrl za njim in pozabil zapreti od presenečenja razkrcena usta. Potem pa se je glasno zakrohotal, naložil voz s hrano in orodjem. Prijatelji, kapetani Marcy, gospod Botta in gospod Wilkinson so tudi že bili nared. Vpregli so štiri mule in pognali vprego. Vsi so dvomili v živinčeta, v te trmaste in vožnje nevarne živali. Toda mule so bile še edini koptiljaci, ki so jih še mogli dobiti.

Do San Josea, mesteca, ki je premoglo misionarsko postajo, so štirje prijatelji pripotovali brez težav. Ko pa je družbica imela kraj za hrbtom in se bližala gričevju onstran reke San Joaquin, jim je naproti pridrela čreda divjih konj. Nemudoma so možje zgrabili vsak svojo mulo za povodec, da bi živali ne popadla želja po dirjanju s čredo mustangov. Konji so šinili mimo in družbica je brez škode nadaljevala pot po hriboviti pokrajini, ki je bila z vsakim korakom bolj divja.

Med hribi so srečali skupino mladeničev, ki se jim je že v očeh poznalo, da jim po želodcih neusmiljeno prede pajek. Mladenci so obkolili voz in prosjčili za ščepec hrane. Colton je ustavil vprego, segel po zavitku hrane ter jim jo razdelil. Ko so se umazanci in razcapanci odteščali, so z ramen sneli popotne bisage. V njih je bilo toliko zlata, da se je štirim možem na vozu zavrtelo pred očmi. Bilo je zlata za celo premoženje. Fantje so se hoteli oddolžiti z zlatimi zni, toda Colton je plačilo odklonil.

Pri reki, kjer so štirje možje naleteli na zlatokope, se župan Colton ni mogel več upreti glasnemu čudenju. Ti ljudje so bili od lakote preščipljeni kot ose i nodeti v beraške cunje kljub kupom zlata, ki so ga našli. Zupanova družba je torej prispela v zlato deželo. Postavili so si sotor blizu taborišča v bližnji globeli. Ljudje so tam ispirali pesek, pri čemer so uporabljali preproste lesene latvice. Njihov dnevni izplen je znašal nekaj dekagramov zlatega prahu ali kot zrnca drobnih koščkov. Coltona ni prav nič mikalo, da bi do kolen brodil po blatu gorskega žleba. Z železnim drogrom se je lotil kamnitih plošč v skalovju. Imel je srečo. V razpokah je našel drobne žilice žlahtne kovine.

Nekaj dni kasneje je družba odpotovala globlje v notranjost dežele v skrito dolinico med hribi. Naleteli so na precej čuden,

sprva govoric ni resno jemal. Misli si je, da je Monterey, ki leži devetdeset milj južno od San Francisca, našel nov vir čenč. Tudi drugi meščani so se norčevali iz novic o zlato.

Tako je španski kavalir med smehom pripovedoval svoji senioriti: — Pravijo, da so našli zlato na Rio de los Americanos. Toda ljudje pravijo tudi, da so videli sinka seniora Martineza igrati se z belim krokarjem. Kaj vse ne pravijo ljudje. To na primer, da je sova sinoči v nepravem času zvonila v cerkvenem stolpu večernico. Govorijo. Kaj vse ne govoriijo. —

Potem je v Monterey privršal tujec kot bi padel z neba. Na trgu je ljudem kazal zajeten kos rumene kovine. Stari senior Roderiguez je odšel domov in si stvarco ogledal pod povečevalnim steklom. Eni so se lotili kovine s kladivom, drugi so ga ovahavali, župnik pa je hotel, da bi ga topili. Naposled je starejši gospod postavil grudico rude na vrh svoje z zlato okovane palice in zavpil: — Seniores, tole, kar nam je tujec prinesel, je čisto zlato. Nobene razlike ni!

Kljub vsemu večina montereyevskih meščanov ni verjela. Tujec je pobasal svoj kos svetleče kovine, nakupil v trgovini razne reči in izginil kot je prišel. Župan je sklenil zvedeti resnico in poslal oglednike na sever k Rio de los Americanos. Ko se je eden izmed mož vrnil, ga je na trgu pričakala množica meščanov. Mož je stresel ščepec zrnca iz svoje usnjene vrečice. Najbližji so pohlepno tipali rudo. Vsi dvomi so splahneli.

Drugi dan je bilo mestece prazno. Walter Colton je načeloval občini žensk, otrok in starcev, takih občanov pač, ki niso zmogli ježe in pešačenja. Kovač je zapustil nakovalo, kmet plug, pek je bil že kdo ve kaj, testo pa mu je doma med tem zlezlo čez korito. Ladje so se osamljene zibale v pristanišču. Mornarji so pobegnili z njih na suho.

Američanka, lastnica edinega hotela v Montereyu je na hitro zmetala nekaj najpotrebnejših reči na vprežni voz, pognala vprego in se poslovila s tolikšno naglico, da je pozabila pobrati celo nočnine od svojih gostov. V mestni ječi sta obsedela dva nepridiprava sama, pa še ta dva sta kovala načrte, kako bi jo pobrisala.

Župan je sve to opazoval z rastočim nemirrom v srcu. Zdaj je moral sam sekati drva, nositi vodo od vodnjaka in si kuhati, kajti vsa služinčad se mu je razbežala. Vedel je, da tako ne bo šlo več naprej. Odločil se je tudi sam za pot. — Pozneje, se je tolažil, bom poslal vladi izčrpno poročilo. —

Drugo jutro je župan Colton imel opravke okoli hleva. Po cesti je videl prihajati starega Škota, ki je hodil ves zvit, ko da bi

nevsakdanji tabor. Ko so si ga od blizu ogledali, so videli, da tu taborijo Indijanci. Naposled je iz enega izmed šotorov pokukal bradac, ki se je srčno razveselil belih rojakov.

— Ime mi je Murphy, se je predstavil. — Mi hočete narediti veselje in obedovati z mano? —

Posedli so vsi skupaj v senco košatega drevesa. Murphy je ukazal visokorasli Indijanki naj postreže.

— Indijanka je moja žena. Poglavarjeva hči je. Njeni podložni sorodniki kopljejo zame zlato. —

— Koliko pa plačate Indijancem za njihovo delo?, je vprašal montereyevski župan.

Murphy je svoje sobesednike zvito ošvignil z živahnimi očmi. — Plačujem? Saj jih vendar hranim in jim dajem tople odeje za noč, ko se v teh hrihlihladi. Vsak dan moram zanje zaklati par volov. Rdečkarji se redijo in so zadovoljni. Z Indijanci nimam nobenih sitnosti, ker ne trpim ruma v taborišču. Oni dan je nek capin prinesel sodček. Sporočil sem mu, da ima točno pet minut časa, da odnese svojo kramo, ali pa mu bom razbil vse v treske. Alkohol ni za Indose. —

Colton mu je zavoljo poslednjega dal prav. Kot sodnik je imel dostikrat opravka z Indijanci, ki so se pri belcih nalokali žganja.

Naši štirje znanci se niso dolgo motali v Murphyjevem taborišču. Krenili so naprej iskat nova najdišča. Spotoma so zadeli ob možakarja, ki je kot mesečnik taval okoli kotanje, ki je bila porasla z grmovjem. Colton je ustavil vprego:

— Hoj, prijatelj! Ste kaj zgubili? —

Mož, ki je bil nekoč častnik na ladji Savannah, je tarnal:

— Če sem kaj izgubil? O, presneto, da sem res! Maloprej sem tole pocinkano posodo napolnil z zlatom, potem pa mi je zdrsnila z ramen in zadela ob ta prekleti pisker in ... Zlato se je raztreslo po vsej vrtači in zdaj se mučim, da bi ga spet našel. —

Colton in prijatelji so se spravili z voza, da bi nesrečnežu pomagali. Pocinkano posodo so sicer našli, zlata pa niti zrnca. Ko so se spet oddaljili od nesrečnega mornarja, je župan resno podvomil če bo nekadnji častnik sploh kaj našel. Najbrž se mu je zmešalo in zlata v posodi sploh ni imel.

Nekaj dni pozneje so popotniki iz Montereya potovali po prelepi, precej ozki dolini. Coltonu se je zdelo, da se zgoraj v pečinah nekaj premika. Da bi se prepričal, če ga oči ne varajo, je Colton splezal po strmini navzgor. Zdaj je že lahko natančno videl starega Mehikanca, ki je živahno klesal v granitno steno. Mož se je pošteno mučil s trdo skalo. Pot je kar curkoma lil z njega.

NE BI HOTEL NIKOLI VEČ V VIETNAM

Bili smo trije piloti v treh letalih in naša naloga je bila, da bombardiramo križišče dveh važnih poti za oskrbovanje, ki so ga štčtili z radarji — nekako severovzhodno od mesta Vinh nedaleč od laoske meje.

Leteli smo daleč narazen in v tričrti ure smo preleteli Severni Vietnam. Leteli smo v višini 3.000 metrov. Okrog desetih smo bili v bližini cilja.

Tedaj je eden izmed tovarišev vzkliknil: »Sem nad ciljem! Sem nad ciljem!«

Tudi sam sem zagledal cilj in zakričal: »Napad! Napad!«

V tistem trenutku pa se je zgodilo. Letalo se je streslo in krmilo mi je ušlo iz rok. Videl sem, kako je del desnega krila enostavno odletel. Prizadeval sem si, da bi obvladal motor; še enkrat je zaropotal in utihnil. Hotel sem odvreči ves tovor, toda če že, potlej tako, da bi zadel cilj. Ko sem bil nad ciljem, sem ga odvrget. Bil sem začuden, ko sem videl, kako so bombe letele točno proti križišču obeh cest. Se bolj me je čudilo, da sem to sploh opazil; ko da ne bi imel nobenih drugih skrbi. Letalo je bilo v položaju, ki ni obetalo, da bi moglo kmalu doseči džunglo pod seboj.

Hotel sem se rešiti ognja, toda ne, da bi izskočil in visel s padalom v zraku. Gotovo bi streljali name. Zdel sem le, da bi prišel tam čez, na drugo stran gorskih verig, vseeno kam, kajti vsepovsod je ležala džungla. Upal sem, da nama bo z letalom vendarle

uspelo preleteti tja čez in da bosta tovariša opazila, da sem moral zasibno pristati. Vse, kar ni smelo priti sovražniku v roke, sem odvrget iz kabine. Če bi me dobili z dokumenti, bi točno vedeli, kje je zasidrana letalonosilka in katere objekte bodo še bombardirali. Jadril sem nizko nad grebeni, nenadoma pa sem pod seboj zagledal vas. Bilo je vsega nekaj hišic. Ljudi ni bilo videti. Najbrž so se skrili, ker so mislili, da jih bom napadel. Potem je bila tu zopet džungla. Odvrget sem rezervni tank, da se letalo ob pristanku ne bi vnelo in da ne bi sam zgorel. V tanku je bilo še kakih 1.300 litrov goriva in od trenutka, ko so me zadeli, sem preletel še kakih 240 kilometrov. Zdaj sem se dotaknil tal; desno krilo je povsem odletelo in nato je letalo s trušcem tresčilo ob tla. Pod seboj sem zagledal velikanski kup zemlje; kosi letala so leteli čezme.

In potem se spominjam samo še tega, da sem kakih sto metrov od letala ležal vznak in gledal krošnje dreves in oblake. V levem kolenu sem čutil neznosno bolečino; iz levega ušesa sem krvavel, usta pa so bila polna zemlje. Ne vem, kako se je vse to zgodilo. Morda sem bežal od stroja, ker sem se bal eksplozije. Mislim sem, morda sem že v Laosu, morda poteka meja prav čez grebene.

PRIHODNJIČ: PET METROV OD SMRTI

Povelja v prazno

V zgodnjih jutranjih urah je general Pavlov poklical Boldina v glavni stan. »Nič točnega ne vem, toda nekaj hudicevega se dogaja. Pravkar je telefoniral general Kuznetsov iz Grodnega. Pravi, da so Nemci prekorščili mejo v široki bojni črti. Bombardirali so Grodno in glavni stan. Tudi Golubov iz 10. in polkovnik Sandalov iz 4. armade sta telefonirala. Sama neljuba poročila: Nemci bombardirajo vse v okolici 50 kilometrov so prekinjene vse telefonske in telegrafске zveze.«

Nekaj časa kasneje je poklical Timošenko: »Tovariš Boldin, opominjam vas, da ne smete ukreniti ničesar proti Nemcem, ne da bi vam mi naročili. Povejte prosim tovarišu Pavlovu, da je tovariš Stalin prepovedal artilerijski ogenj proti Nemcem!«

Boldin je bil ogorčen in je dopovedoval Timošenko, da so sovjetske enote v uničilu, da gorijo mesta, da je zmeda na bojišču popolna, a nič ni zaleglo. Timošenko je vztrajal pri svojem. Kasneje mu je sicer dovolil, da se z letalom odpelje v Bjalistok. Četudi je nemško letalo prevrtalo njihovega z dvajsetimi izstrelki, je sovjetskemu pilotu vendarle uspelo, da je pristal kakšnih 35 km vzhodno od mesta. Toda kmalu po pristanku je priletelo devet nemških letal, ki so nemoteno odvrгла bombe na letališče. Boldinovo letalo in nekaj vozil so uničili in spet v miru odleteli.

Vsaka minuta je bila dragocena. Boldin je hotel nujno v glavni stan. Ni bilo avtomobilov. Vzele so majhen tovornjak in se odpeljali — vsega skupaj dvanajst mož. Ko so se približevali Bjalistoku, so srečali osebni avtomobil, ki je prevažal dve ženski in neke dragocene rastline. Boldin jih je ozmerjal, da bi mogli v tem času prevažati kaj bolj pametnega. Toda v tistem hipu so jih že napadla nemška letala. S strojnimi so kosili po njih. Boldin, njegov pritočnik in kurir so se rešili. Druge so strojnice pokosile. Ko so letala odletela, je Boldin pogledal proti osebni avtomobilu. Ženske, otroci in voznik so bili mrtvi; samo zimzeleni listi so se spokočno pozibavali skozi okna avtomobila.

Bil je dan obupa. V Bjalistoku je vladala zmeda. Na kolodvoru so Nemci bombardirali vlak, ki je bil poln žena in otrok. Bilo je na stotine mrtvih. Šele proti večeru je Boldin prispel v glavni stan desete armade. General Golubov je dvignil pogled z zemljevida in začel:

»Trda je, zelo trda, Ivan Vasiljevič. Moji možje se borijo kot junaki. Toda kaj tudi morejo proti tankom in letalom? Nacisti korakajo vzravnan in ničesar ni, kar bi jih moglo zadržati. In to prvi dan vojne! Kaj vse še lahko pričakujemo!«

Tedaj so uspeli urediti zvezo z Minskom. General Pavlov je poklical Boldina in mu naročil: »Ponoči naj 10. armada izpelje protinapad!« Boldin je ugovarjal in dokazoval, da 10. armade praktično ni več. Pavlov je sicer trenutek okleval, nato pa je zaključil: »Takšna je zapoved, vi pa skrbite, da jo uresničite!«

Boldin takrat ni mogel doumeti, kaj naj bi pomenila takšna nestvarna povelja. Šele dolgo po vojni mu je postalo jasno, da so takrat generali izdajali povelja v toliko, da so mogli javljati Moskvi, da so nekaj ukrenili. Zgodovina priznava, da so Nemci že pred poldnevom 22. junija uničili 1200 sovjetskih letal, od tega 800 na tleh. Sovjetski generalni stan si ves dan ni mogel ustvariti prave podobe z bojišča. Povelje, ki je prišlo iz Moskve, dokazuje, kako malo so vedeli tam o dejanskem položaju:

— Enote se morajo z vso močjo in z vsemi sredstvi vreči na sovražne enote in jih pregnati tja, od koder so prišle čez Sovjetsko zvezo.

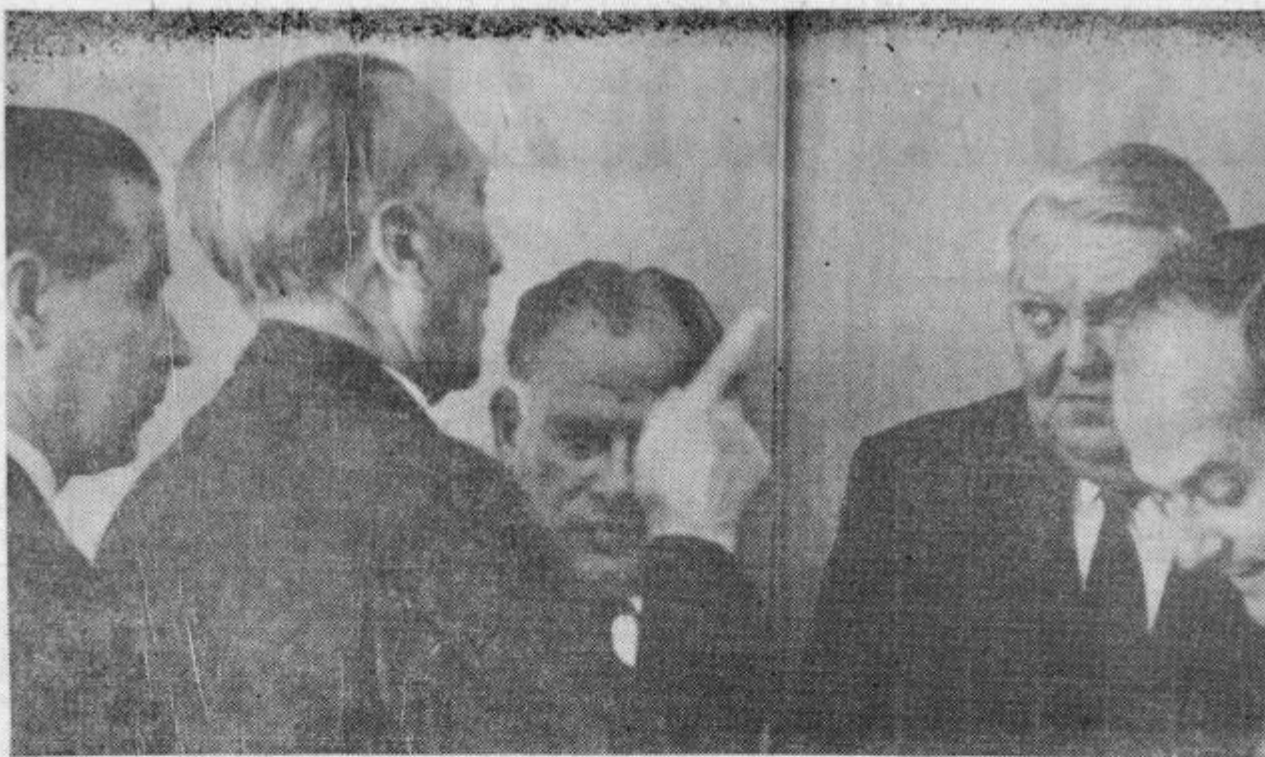
— Obveščevalna služba in izvidniška letala morajo odkriti, kje so koncentrirane sovražne letalske in zemeljske enote, naker jih morajo sovjetski bombardirski težkimi bombnimi napadi razbiti na najbolj občutljivih mestih. Sovjetska letala morajo uničevati sovražne koncentracije v globino do 150 km na nemškem ozemlju. Prihodnjic: V MOSKVI JE MIR

Sovjetski državljani gradijo barikade v zaščito pred Nemci

NEDAVNO JE BEBA LONCAR, KI SNE-MA V ITALIJI, IZJAVILA CASNIKAR-JEM, DA VECINA JUGOSLOVANK PRO-DRE NA TUJEM LE, CE SE SLACIJO, MEDTEM KO SE ONA (BEBE) TRUDI USPETI S TALENTOM. NE DVOMIMO O BEBINEM TALENTU, NE VEMO PA, CE TALE POSNETEK POMENI O-B-LACENJE?

PRASTARI EX-KANCLER ADENAUER NI BIL NAKLONJEN TVORCU NEM-SKEGA GOSPODARSKEGA CUDEZA ER-HARDU, PRAV TAKO ZE EX-KANCLER-JU, NA SLIKI JU VIDIMO NA DAN ER-HARDOVEGA PADCA. STARI ADENAUER ZUGA SVOJEMU NASLEDNIKU, KOT BI DEJAL: — ALI TI NISEM POVEDAL, CE NE BOS FRIDEN ... —

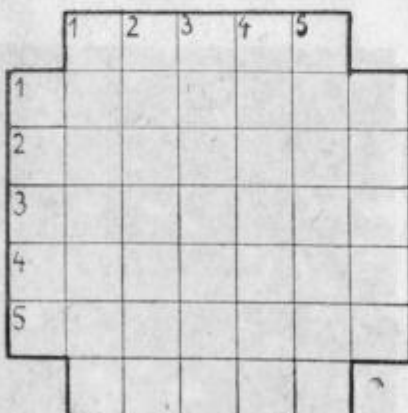
NAD CESTNIM PREDOROM BLIZU LOS ANGELES V ZDA JE NEZNAN »UMET-NIK« CENZOR NAŠLICAL NA STRMO STENO IZZIVAJOCO »UMETNINO«. DRUGO JUTRO STA TRCILA PRED PREDOROM DVA AVTOMOBILISTA. UMETNJO SO PREPLESKALI Z BELO BARVO, SODELOVALI PA SO ALPINI-STI, GASILCI IN PLESKARIJI IN UPOR-BILI 150 KILOGRAMOV BARVE.

PRED 22 MESECI JE V VIETNAMU PADEL NJEN MOZ WILLIAM IN OSTA-LA JE Z ENOLETNIM SINCOM SAMA. DOLGO JE POTEM OKLEVALA, CE NAJ VZAME ZA MOZA POROCNIKA KIST-LERJA, TODA PREGOVORIL JO JE, CES DA GA NE BODO POSLALI V VI-ETNAM, KER JE ZE SODELOVAL V AKCIJI V DOMINIKANI. TODA KO SE JE PONOVO POROCILA, JE SEL TUDI DRUGI MOZ V VIETNAM. MEDTEM KO JE V BOLNISNICI PRICAKOVALA DRUGEGA OTROKA, SO JI SPOROCILI, DA JE POSTALA PONOVO VDOVA.

V INDIJI IMAJO VELIKO TEZAV Z VERSKIMI FANATIKI, KI POGOSTO NAPADAJO VOJSKO IN POLICIJO, KI JIH HOCE POMIRITI, DA BI SE UBRANI-LI PRED KAMENJEM IN PALICAMI, SO SE INDIJSKI VOJAKI OBOROZILI KOT NJIHOVI PRADEJJE, S SCITI, PALICAMI, PODLOZENIMI JOPICI TER MREZAMI CEZ OBRAZ.

MAGIČNI LIK

VODORAVNO IN NAVPICNO: 1. avtor Du-najskih sonetov, kjer čutimo jedko satiro na prvaštvo v politiki in kulturi ter prvi odločni razglas svobodomiselnega prepričava-nja; 2. preja; 3. naprava za gašenje; 4. fer-ment sline; 5. prostrana, ravna površina.

MOZ NA SLIKI JE ANGLEZ. NI SE ZA-ZGAL, DA BI PROTESTIRAL PROTI VOJNI V VIETNAMU. MOZAKAR JE IZ-UMIL UCINKOVITO KEMICNO SRED-STVO ZA GASENJE, PA SE PUSTI ZA-ZGATI IN HIP NATO POGASITI. IZ-UMITELJ WAINWRIGHT JE OCITNO PREPRICAN, DA NJEGOVA NAPRAVA NE MORE ZATAJITI. ODLICNA REKLA-MA, NI KAJ RECI.

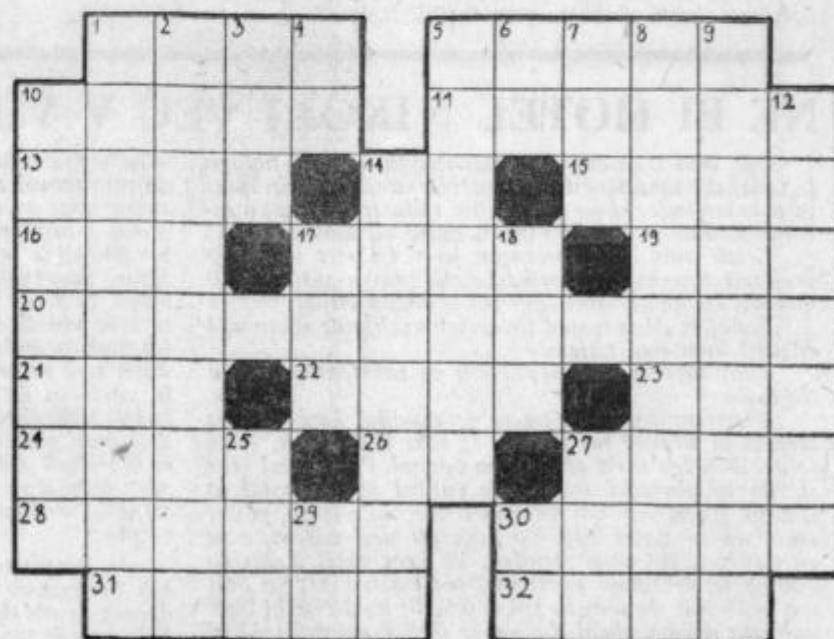

ŽIVA MINA

60 MILIMETRСКА MINA JE ZADELA JUZNOVIETNAMSKEGA VOJAKA VAN LUONGA V RAMO, SE ZARILA POD KOZO, NE DA BI POSKODOVALA RE-BRA IN PLJUČA. SE VECJA SRECA V NESRECI JE BILA, DA MINA NI EK-SPLODIRALA. NA ZGORNJIH SLIKAH VIDIMO MINO V VOJAKOVEM TELE-SU, NA SPODNJI RANJENEC PO USPE-SNI OPERACIJI.

KRIŽANKA

VODORAVNO: 1. grafični znak za višino in trajanje tona v glasbenih delih; 5. ugleden turski sultan; 10. mlečni izdelek; 11. preso-jevalec; 13. ime svetovnoznane filmske igral-ke nemega filma; 14. okrajšava za »mister«; 15. izguba teže; 16. redka kovina, ki skupaj z železom daje kamenčke za vžigalnike; 17. izraz za športno ponašanje; 19. vzdevek ame-riške filmske igralkice Elisabeth Taylor; 20. vzdrževanje, plačevanje preživnine; 21. naj-pomembnejša rastlina za prehrano ljudstev v Aziji; 22. plenarno zasedanje; 23. staroslo-vanska črka; 24. odpavanje; 26. avtomobil-ska oznaka Venezle; 27. medena rosa na list-ju; 28. sovražniki dela; 30. moško ime; 31. zračni tokovi, ki nastajajo zaradi neenakega segrevanja raznih delov zemeljske površine; 32. naslov kalifa in vladarja manjših islam-skih držav.

NAVPICNO: 1. obljudenost s prebival-stvom; 2. manj kvalitetna volna; 3. pod; 4. dva različna samoglasnika; 5. skritost; 6. kem-ični znak za element erbij; 7. geometrijski pojem; 8. prebivalci sosednje države; 9. zelo bogat človek; 10. pred leti dober slovenski judoist; 12. hrvaški pisatelj, ki je napisal ro-man Mrtvi kapitali; 14. vojaška vaja; 17. mu-slimansko pokrivalo; 18. egiptčansko sončno božanstvo; 25. znojna kaplja; 27. velika ame-riška filmska družba; 29. kemični znak za element berilij; 30. okrajšava za »id est« (to je).